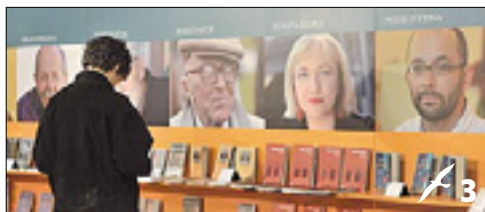

Na licejskem polu Trubar-Gregorčič nič več izletov in suplenc

V četrtek je bila v Prosvetnem domu na Opčinah žalna seja v spomin na Oskarja Kjudra

Na knjižnem sejmu živahna »zamejska« debatna kavarna

Intervju z bivšim trenerjem Triestine, ki zdaj sedi na klopi Catanie v A-ligi

Primorski dnevnik

SOBOTA, 24. NOVEMBRA 2012

Št. 277 (20.600) leto LXVIII.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, od 7. maja 1945 pa v osvobodjenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0431 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,20 €

Iz haaških zaporov v Banske dvore ali celo na Pantovčak?

RADO GRUDEN

Primer hrvaških generalov Anteja Gotovine in Mladena Markača, ki sta se po oprostitvi v Haagu iz na dolgoletne zaporne kazni obsojenih vojnih zločincev nenadoma spremenila v hrvaška nacionalna junaka (za marsikoga sta bila to že prej), je še naprej v ospredju pozornosti hrvaške javnosti, manj pa se o tem piše drugod. Največji slavošpevi so namenjeni Gotovini, enemu od vodij in junaku Operacije Nevihta avgusta leta 1995, s katero je hrvaška vojska uničila samooklicano Republiko Srbske Krajine in praktično zaključila vojno na svojih tleh.

Posledica te velike vojaške akcije so bili številni mrtvi, uničeni domovi hrvaških Srbov, celotna Krajina pa je postala domovina duhov, kjer so ostale samo še požgane in zbombardirane hiše. Več kot 150 tisoč Srbov je pobegnilo v Bosno in Srbijo, od koder se jih velika večina še danes ni vrnila. Velik del Krajine tudi dobrih 17 let kasneje spominja na takratne dogodke in v slučajnega popotnika kot velike mrtve oči zrejo ožgana okna na hišah brez streh.

Mednarodno sodišče v Haagu je na prvi stopnji oba generala spoznalo za kriva in obsodilo na 24 oz. 18 let zapore, po pritožbi pa oprostito. Gotovina in Markač sta torej za sodstvo nedolžna in to je treba sprejeti. Nekoliko težje je razumeti, da za zločine v Nevihti ni nihče kriv, kot je tudi nerazumljiva evforija na Hrvaškem, kjer častna meščanstva za oba generala kar padajo z neba. Še manj pa bo razumljivo, če bi se v bližnji prihodnosti eden ali drugi (govori se predvsem o Gotovini) naselili v Banskih dvorih, kjer ima sedež hrvaška vlada, ali celo na Pantovčaku, kjer domuje hrvaški predsednik.

EU - Proračun za obdobje 2014-2020

Evropski voditelji niso dosegli dogovora

Van Rompuyju in Barrosu mandat za iskanje kompromisa

BRUSELJ - Voditelji članic EU so pogajanja o evropskem proračunu za obdobje 2014-2020 včeraj končali brez dogovora. Proračunska usklajevanja naj bi vrh unije nadaljeval decembra ali januarja. Predsednik Evropskega sveta Herman Van Rompuy je ocenil, da je dogovor možen v začetku 2013. Vrh EU je tako Van Rompuyju in predsedniku Evropske komisije Joseju Manuelu Barrosu podelil mandat, da v naslednjih tednih nadaljuje pogovore s predstavniki članic.

Vrh unije je ocenil, da obstaja na podlagi dvostranskih pogovorov med voditelji posameznih držav in Van Rompuyem ter Barrosom ter v luči razprave med voditelji "zadostna raven potencialnega zbližanja stališč", da je dogovor možen na začetku prihodnjega leta.

Na 11. strani

GORICA - V konferenčnem centru tudi Frattini

EZTS GO predstavil javnosti svoje prve načrte in cilje

GORICA - O številnih projektih, za katere se bo zavzelo Evropsko združenje za teritorialno sodelovanje (EZTS GO), je tekla beseda na včerajšnjem dogodku »Tvoj glas v EZTS«, kjer so predstavili dosedanje delo štirih stalnih odborov, ki delujejo v okviru novega instrumenta občin Gorica, Nova Gorica in Šempeter-Vrtojba. Udeležence in goste, ki so napolnili dvorano konferenčnega centra, sta pozdravila vršilec dolžnosti direktorja EZTS Marjan Pintar in goriški župan Ettore Romoli, nagovoril pa jih je tudi predsednik Franco Frattini.

Na 14. strani

TRST - Včeraj popoldne na prefekturi Predstavniki Slovencev pri tržaški prefektinji

TRST - 10 ljudi v priporu in 63 osumljenih

Z lažnimi zaposlitvami do izkoriščanja priseljencev

TRST - Sto dvajset finančnih stražnikov je včeraj pred zoro začelo izvajati hišne preiskave in priprlo deset ljudi. Priporišče zgodbe o goljufijah, spodbujanju nezakonitega priseljavanja in izkoriščanju je prav Trst, čeprav se je preiskava dotaknila tudi Gorice, Benetk, Piemonta in Toskane. V priporu je deset tržaških podjetnikov oz. lažnih podjetnikov, ki so na pobudo kriminalnih združb vlagali prošnje za zaposlitev tujih državljanov. Slednji so se tako dokopali do delovnega vizuma in vseh potrebnih dokumentov, bližnjica za zahodni svet pa ni bila tako poceni, saj jih je v Italiji čakalo izkoriščanje - delo na črno in prostitucija.

Na 5. strani

GORICA

Kinoateljejev poklon viziji Karpa Godine

GORICA - Kinoateljejev četrtkov večer v Kulturnem domu je bil prepleten s spomini. Nostalgija se je mestoma prelila v ganjenost. Pozornost je bila zato še večja, besede in filmske slike so padale na plodnejša tla. Nagrado Darko Bratina - Poklon viziji so med večerom izročili slovenskemu režiserju Karpu Godini. »Ne morem je imenovati nagrada ... Je neke vrste topel, neviden stik, ponovno, z Darkom Bratino,« je publiki zaupal režiser.

Na 13. strani

Ministrica Novakova pri Slovencih v Porabju

Na 2. strani

Kangler presenečen zaradi izključitve iz SLS

Na 2. strani

»Vsiljeni« uplinjevalnik buri duhove v Trstu

Na 4. strani

Na šolah v Trstu konec samouprave

Na 5. strani

Judovsko pokopališče, minister ogorčen

Na 12. strani

Odkup zlato Novo
Poštenost in transparentnost

Kupimo rabljeno zlato, srebro in platino

NOVO - Fernetiči, 14
Tel. 040 2602853

S tem kuponom dobite 5% več pri ocenitvi vaših predmetov.

Certificirana elektronska tehtnica
Plačamo na stotino grama

Fernetiči, 14
Drevored Miramare, 11
Ulica Vergerio, 9
Žavljje (blizu bencinske črpalke H6)
Tržič - Drevored San Marco, 23

TRST - Predstavniki Slovencev v Italiji pri novi tržaški prefektinji

O vlogi skupnosti in odprtih vprašanjih

TRST - Dejavnosti in vloga Slovencev v Italiji, izvajanje zaščitnega zakona, mednarodne pogodbe, novi volilni zakon, financiranje slovenskih ustanov in vloga vladnega omizja: o vsem tem se je govorilo na včerajšnjem popoldanskem srečanju med člani skupnega predstavništva slovenske narodne skupnosti in novo tržaško prefektinjo ter vladno komisarko za Furlanijo Julijsko krajino Francesco Adelaide Garufi.

Srečanja, ki je potekalo za zaprtimi vrati in za katero je dalo pobudo skupno predstavništvo, so se udeležili senatorka Demokratske stranke Tamar Blážina, predsednika krovnih organizacij Rudi Pavšič (Slovenska kulturno-gospodarska zveza) in Drago Štoka (Svet slovenskih organizacij), deželni svetnik Mavrične levice Igor Kocijančič in deželni tajnik Slovenske skupnosti Damijan Terpin. Slednji so novi prefektinji orisali delovanje kulturnih organizacij in ustanov Slovencev v Italiji ter vlogo naše skupnosti pri čezmejnem povezovanju ter ustvarjanju pozitivne klime v obmejnem prostoru, obenem pa opozorili tudi na odprta vprašanja. Eno od teh je izvajanje zaščitnega zakona, kjer enajst let po sprejetju marsikaj še ni storjenega, dalje je bilo predmet pogovorov tudi vprašanje financiranja slovenskih ustanov, glede katerega člani predstavništva menijo, da bi moralo postati sistemsko. Govor je bil tudi o vprašanju sprejemanja novega volilnega zakona in možnosti zajamčenega zastopstva za predstavnike manjšin, pa tudi o potrebi, da vladno omizje za slovensko manjšino pri italijanskem notranjem ministertvu, ki mu predseduje podtajnik Saverio Ruperto, postane trajno in da skuša reševati odprta vprašanja.

Prefektinja Francesca Adelaide Garufi, ki se je prav prejšnji teden srečala z Rupertom in se seznanila s problematikami Slovencev v Italiji, je zagotovila svojo pozornost do omenjenih problematik in izrazila pripravljenost, da postane posrednik med Rimom in manjšino, ki jo je po njenih besedah treba obravnavati kot kulturno bogastvo in kot tako tudi ohraniti. Pri tem je tudi sama opozorila na pozornost vlade in notranjega ministertva, pri katerem deluje tudi omenjeno vladno omizje za Slovence v Italiji, ki naj bi se po zadnjih vesteh znova sestalo 14. decembra, obravnavalo pa naj bi vprašanja volilnega zakona in šolstva.

Na srečanju so med drugim poudarili tudi pomen vladnega omizja za Slovence v Italiji, ki bi moralo postati trajno

KROMA

LJUBLJANA - Debatna kavarna v organizaciji ZTT in Mladike na knjižnem sejmu

Ko spregovorijo tržaški ustvarjalci

Spoznaj samega sebe je moto preročišča v Delfih in ta misel bi lahko veljala tudi (p)opis izhodišča zamejsko obarvanega debatnega popoldneva

M. Kafol, I. Mezgec, I. Škamperle in A. Kučan

R. Š.

LJUBLJANA - Spoznaj samega sebe je bil napis in osrednji moto preročišča v Delfih in omenjena misel bi lahko veljala tudi kot ustrezen (p)opis idejnega izhodišča zamejsko obarvanega četrtkovnega

popoldneva na 28. slovenskem knjižnem sejmu v Ljubljani. Poglobitev v lastno notranjost, znati prisluhniti sebi, ob tem slišati drugega, sožitje človeka in okolja-narave, so tiste osrednje misli, ki bi jih lahko izpostavili kot stično točko tako predstavitev knjige tržaškega filozofa Igorja Škamperleta in fotografa Igorja Mezgeca v organizaciji ZTT, kot tudi debatne kavarne z naslovom Narodnostna in človeška emancipacija (Idejno-estetske vrednote slovenskih besednih ustvarjalcev na Tržaškem) v organizaciji Založbe Mladika.

Avtor Igor Škamperle je na predstavitvi svoje zadnje knjige izpostavil, da je ob nastajanju dela posegel daleč nazaj v notranji, intimni arhaični, zgodovinski svet mitov, ki, v kolikor jim dovolimo, spregovorijo o svetu, ki nas obdaja. Osrednjo pozornost je Škamperle namenil rastlinam, v prvi vrsti drevesom, ki posedujejo posebno mesto v kulturi. »Človek se od narave uči, jo povzema in prevzema ter ob tem v naravo projicira resnice človeka samega,« je na predstavitvi knjige Dotiki pokrajine med drugim dejal Škamperle. Fotograf Igor Mezgec je ob tem poudaril, da je bila nostalgija po krajih in ljudeh, ki so nekoč živeli in jih je kot otrok spoznal in srečeval na skrajnem robu Krasa, v Brkinih, tista, ki je bistveno pripomogla k nastajanju fotografij za omenjeno knjigo. »Pozornost do narave, prostora, ki smo jo v preteklosti že imeli, smo s časom izgubili. Človek je nekodaj znal prisluhniti prostoru in svoje mesto poiskal tu znotraj. V kolikor ne znamo prisluhniti drug drugemu, potem ne moremo znati prisluhniti niti prostoru,« je na predstavitvi knjige dodala krajinska arhitektka in gostja Ana Kučan.

N. Roncelli, I. Škamperle, J. Horvat, M. Pirjavec, E. Umek in M. Breclj

R. Š.

Če je predstavitev knjige Igorja Škamperleta in Igorja Mezgeca pritegnila obiskovalce z nekoliko bolj introvertirano filozofsko-kontemplativno dimenzijo pa sta knjigi prof. Marije Pirjavec z naslovom Tržaški krajevni razgledi in Jožeta Horvata Navdih in besede aktivnejše poslegli na širše interaktivno-sociološko področje. Knjigi sta namreč služili kot povod debatne kavarne z naslovom Narodnostna in človeška emancipacija. Idejno-estetske vrednote slovenskih besednih ustvarjalcev na Tržaškem. Oba avtorja sta si bila na predstavitvi enotna, da se knjigi medsebojno vsebinsko smiselno dopolnjujeta, saj nudita vsaka svoji perspektivi na literarno dogajanja tega področja. Marija Pirjavec je predstavila pregled tržaške književnosti 20. stoletja in pri tem izpostavila, da se je ta močno uveljavila po letu 1945. Neposredno po tem letu, meni avtorica, so se pojavili avtorji, ki so še danes v vrhu slovenske literature. Pri tem je kot osrednji imeni izpostavila Borisa Pahorja in Alojza Rebulo ter kot osrednjo odliko njunih del zavzet odnos do jezika. Poleg zapletenega odnosa (ob)mejnega italijansko-slovenskega kulturnega področja je izpostavila še specifično »mediteranskost«, ki (slovenskim) piscem, med katerimi je posebej omenila Miroslava Košuto, prida pečat ekstravertiranosti oziroma odprtosti v svet. »Skozi pogovore, ki so nastajali lani jeseni in letošnjo pomlad z nekaterimi reprezentativnimi imeni na področju literature na Tržaškem, sem s svojim delom poskušal te zanimive avtorje predstaviti tudi bralcem v osrednji Sloveniji,« je o svojem delu in problemu pomanjkljivega poznavanja obsežnega dela tržaških ustvarjalcev dejal Jože Horvat. Igor Škam-

perle je v pogovoru potegnil miselno paralelo med intimnostjo jezika, specifično tržaške lokalne ustvarjalnosti in navezanosti na celotni slovenski prostor in ob tem poudaril, da »čeprav se je Trst uveljavil kot italijansko mesto na meji, je slovenskost njegova druga duša.« Evelina Umek je dodala, da je identiteta kot obrušeni ali neobrušeni diamant in če se odrečemo svojemu jeziku, narodu, svojim koreninam, nismo več samosvoji, naša samopodoba pa je okrnjena in pri tem omenila, da so prav to tiste ključne stvari, ki jih želi s svojim ustvarjanjem tudi kar najbolje osvetliti. Ob zaključku debatnega popoldneva je spregovoril še Martin Breclj in aktualiziral še vedno trajajočo polemiko, ki poteka na relaciji Dimitrij Rupel in Boris Pahor. Po njegovem mnenju imajo korenini v daljnih sedemdesetih letih. Rupel tako Pahorja bodisi označuje kot kritika slovenske avantgarde, ki je prežet s starimi nacionalističnimi idejami (1971) ali pa kot čustvenega in nereflektiranega nacionalista (2003). V zadnjem letu naj bi se ta polemika le ponovno razplamtela. Breclj se je pri tem javno spraševal, kako je mogoče pisatelju, ki je živel ob večletnem načrtnem poitalijancjevanju in se sam zavestno odločil za ustvarjanje v izključno (z izjemo dveh del) slovenskem jeziku, kaj takega sploh očitati. V nadaljevanju je navedel številne primere slovenskih pisateljev, ki pišejo v slovenskem, po potrebi pa tudi v italijanskem ali celo nemškem jeziku, in pri tem dodal, da v tem vidi specifično obmejno identiteto, ki jo ponuja prav mesto Trst s pluralnostjo in prehodnostjo med različnimi identitetami, ne pa pozabo slovenskosti.

Robi Šabec

POLITIKA - Demokratska stranka

Slovinci v DS pozivajo na primarne volitve

TRST - Jutri, 25. novembra, se bodo v Italiji na pobudo Demokratske stranke odvijale primarne volitve leve sredine. Gre za izredno pomemben dogodek, ki bo močno vplival na bodoči politični scenarij v državi in še posebej na dinamiko znotraj leve sredine, piše v tiskovnem sporočilu Koordinacije Slovencev v DS.

Po drugi strani predstavljajo primarne volitve nezamenljivo sredstvo za ovrednotenje demokracije in soudeležbo državljanov, saj jim nudi možnost, da neposredno izbirajo kandidata za bodočega predsednika vlade. To lahko prispeva tudi k ponovnemu zblizanju med politiko oz. strankami ter italijanskimi državljani ter premoščenju fenomena antipolitike, ki se odraža v prvi vrsti v nizki volilni udeležbi. V teh težkih časih, ki jih zaznamuje predvsem velika negotovost glede bodočnosti, predstavljajo primarne volitve leve

sredine neko perspektivo, neko upanje, da se lahko stvari le spremenijo, poudarjajo Slovinci v DS.

Tudi Slovincem v Italiji ne more biti vseeno, kaj jih čaka v prihodnosti; zato je koristno in primerno, da se poslužijo možnosti, ki jo nudijo primarne volitve. »Slovinci v Demokratski stranki, ki smo v teh tednih aktivno sodelovali v raznih odborih in pri pripravah na primarne volitve, pozivamo slovenske volilce, da se množično udeležijo primarnih volitev ter oddajo svoj glas kandidatu, za katerega so se odločili. Doslej smo pripadniki slovenske narodnostne skupnosti vedno dokazali, da smo aktiven del družbenega in političnega dogajanja v Italiji in da so nam pri srcu vrednote kot so demokracija, odgovornost in participacija; tudi tokrat bomo prav gotovo to dokazali z našo udeležbo na voliščih,« zaključuje svoje sporočilo za tisk Koordinacija Slovencev v DS.

PLINSKI TERMINAL GAS NATURAL - Servisna konferenca se je pobrisala na negativni mnenji Občine in Pokrajine

»Vsiljeni« uplinjevalnik pravi puč!

Take upravno-politične kolobocije, kakršno je zakuhala servisna konferenca o načrtu za plinski terminal družbe Gas natural pri Žavljah, v Trstu ne pomnijo. Konferenca je odobrila zahtevano integrirano okoljsko pooblastilo »soglasno«, čeprav sta mu tako Občina Trst kot Pokrajina Trst nasprotovali! Deželni funkcionarji so namreč samovoljno razsodili, da stališči Občine in Pokrajine »nista relevantni« in tako na lastno pest spremenili negativni mnenji obeh krajevnih uprav o gradnji uplinjevalnika družbe Gas natural ... v pozitivni.

Za tako vsiljeno potezo tiči zelo jasno politično ozadje. Pooblastilo bo sedaj romalo v Rim, kjer bo vlada izrekla dokončno besedo o gradnji terminala. Ko bi servisna konferenca ne izdala (pozitivnega) integriranega okoljskega pooblastila, bi se morala o načrtu izreči Tondova deželna vlada. Odločitev v predvolilnem času bi pa bila za desnosredinsko koalicijo sila kočljiva, saj bi si z morebitnim pozitivnim mnenjem odtujila konsenz vseh tistih (in ti so v velikanski večini), ki nočejo uplinjevalnika pri Žavljah. Zato so se deželni upravitelji pilatovsko odločili, naj si z uplinjevalnikom »umažejo roke« deželni funkcionarji. Odgovornost, pa taka!

Po neverjetnem razpletu seje servisne konference so tako občinski kot pokrajinski upravitelji vzrojili. Tržaški župan Roberto Cosolini je že napovedal priziv na deželno upravno sodišče. Pokrajinski odbornik za okolje Vittorio Zollia je razjarjeno ugotovil, da se mu v 35 letih delovanja v krajevnih upravah še ni zgodilo kaj takega, in najvil poseg na sodišču.

Priziv bodisi na upravno bodisi na kazensko sodišče sta napovedala tržaška občinska svetnika Gibanja 5 zvezd Paolo Menis in Stefano Patuanelli. V tiskovnem sporočilu sta se vprašala, ali je mogoče sploh še govoriti o demokraciji, če upravni organ spremeni mnenja, ki so jih iznesle krajevne uprave. Obenem pa sta se vprašala, ali je lahko mogoče govoriti o krajevni avtonomiji, ko pa si deželno upravno osebje prilašča pravico odločanja in se pobriše na zahteve ozemlja.

Gibanje 5 zvezd je pozvalo vse občane, naj se pridružijo manifestaciji, ki jo bodo priredili v prihodnjih dneh pred sedežem deželnega sveta v protest proti vsiljeni odločitvi o uplinjevalniku. Menis in Patuanelli pa tudi nestrpno pričakujeta sredino sejo občinskega sveta, na kateri »bomo znali primerno sprejeti deželnega predsednika Tonda.«

Za občinskega svetnika Un'altra Trieste Franca Bandellija je prišlo na servisni konferenci do »pravega političnega puča«, ki naj bi ga izvedla tržaška deželna odbornica za energijo, okolje in načrtovanje (namig na Sandro Savino je kar očiten ...). Trst tvega, da mu bodo z vrha vsilili plinski terminal, je ocenil Bandelli. Tudi on je pozval politične sile, združenja in organizacije na veliko manifestacijo, na kateri naj mesto ponovno izreče svoj »Ne!« uplinjevalniku.

Tiskovno sporočilo so izdale tudi svetniške skupine levosredinske večine v tržaškem občinskem svetu. Ponovile so svoje nasprotovanje uplinjevalniku, kar je občinska skupščina od leta 2006 dalje podkrepila s številnimi sklepi.

Bodo pri Žavljah zgradili plinski terminal Gas natural?

POLITIKA - Volici in volilke bodo izbirali med petimi kandidati levosredinske koalicije

Jutri primarne volitve

Bersanijevo kandidato podprla številna znana imena - Poziv SEL za Vendolo - V igri tudi Renzi, Puppato in Tabacci

Volilci in volilke, ki se bodo udeležili jutrišnjih primarnih volitev v levosredinski koaliciji, bodo lahko izbirali med petimi kandidati. To so Pier Luigi Bersani, Matteo Renzi, Nichi Vendola, Laura Puppato in Bruno Tabacci. Kdor si bo zagotovil polovico glasov plus eno preferenco, bo premierski kandidat levosredinske koalicije na prihodnjih parlamentarnih volitvah. Če ne bo nihče presegel praga 50 odstotkov (kar poznavalci tudi napovedujejo), se bosta prva dva uvrščena kandidata pomerila na balotazi v nedeljo, 2. decembra.

Tudi včeraj kot v prejšnjih dneh so se nadaljevale pobude in pozivi v prid raznim kandidatom. Tako je bila pozno popoldne na sedežu DS napovedana okrogla miza s podporniki Bersanijeve, Renzijeve in Puppatine kandidature. V neki kavarni pa je bila v prejšnjih dneh tiskovna konferenca, na kateri so Bersanijevo kandidato podprli znani intelektualci in kulturni delavci. Na srečanju so predstavili dva poziva na državni ravni. Poziva so podpisali Alberto Asor Rosa, Marco Bellocchio, Philippe Daverio, Miguel Gotor, Francesco Guccini, Ennio Morricone, Alfredo Reichlin, Ettore Scola, Giuseppe Tornatore in še drugi. Podpisniki so mnenja, da predstavlja kandidatura Pier Luigijs Bersanija najboljšo možnost, da se tudi odnos javnih institucij do področja kulture in umetnosti bistveno spremeni. V to sta prepričana tudi pisatelj Pino Roveredo in psihater Beppe Dell'Acqua, ki sta poudarila potrebo po različni politiki in željo, da bi lahko brez zadrege govorila z mladimi o politiki.

Tržaški odbor za Bersanija prireja danes ob 12.15 v Domu Brdina na Opčinah informativno srečanje o primarnih volitvah, namenjeno slovenskim volilcem, in poziva vse volilce, da se udeležijo nedeljskih primarnih volitev. Demokratska stranka v dolinski občini pa v imenu levosredinske koalicije še vabi k vpisu za primarne volitve. Predhodno vpisovanje bo še danes mogoče v gledališču F. Prešeren od 10. do 12. ure.

K udeležbi na primarnih volitvah so pozvali tudi nekateri somišljeniki stranke SEL in predstavniki civilne družbe in v isti sapi povabili volilce, naj izberejo Vendolo. To je človek z visoko moralno držo, z obširno kulturo in daljnovidno vizijo pri reševanju družbenih problemov, za katerega so zgovorni rezultati, ki jih je dosegel kot predsednik Dežele Apulija, pravijo podpisniki. Ta dežela je na prvem mestu glede BNP, inovacij, naložb

na področju obnovljivih energetskih virov ter politike smotnega razvoja okolja in je edina dežela, kjer ni število delovnih mest upadlo, ampak je naraslo. Vendola je tudi edini vsedržavni politični predstavnik, ki stoji na strani mladih, brezposelnih, delavcev in šibkejših slojev, ki so stalno pod udarom neoliberalističnih politik, prej Berlusconi je in zdaj Montijeve vlade. Dalje zagovarja zaščito socialnega in zdravstvenega sistema, pomembnost javnega šolstva in kulture, laičnost, pravičnejši davčni sistem, ovrednotenje zgodovinsko-kulturne dediščine, smotrni gospodarski razvoj v skladu z upoštevanjem okolja, temeljito krčenje stroškov politike, vojaških stroškov ter spoštovanje pravic narodnostnih in jezikovnih manjšin, še pravijo podpisniki, po mnenju katerih je preobrat z Vendolo vendarle mogoč. Poziv so podpisali Igor Komel, Mario Lavrenčič, Fabrizio Dorbolò, Damjan Nacini, Danjel Jarc, Bruno Budal, David Peric, Paolo Vizintin in Nordio Gergolet.

A.G.

Bersanijevo kandidato podpirata tudi Roveredo in Dell'Acqua

PRIMARNE VOLITVE - Od 8. do 20. ure

Kam na volišča

V tržaški in v okoliških občinah bo odprtih skupaj 16 volišč

Na Tržaškem bo jutri odprtih skupno petnajst volišč. V tržaški občini bodo prebivalci zahodnega Krasa lahko oddali svoj glas od 8. do 14. ure v gostilni Bita v Križu št. 401, od 14. do 20. ure pa v telovadnici na Kontovelu. Za vzhodni Kras bo volišče na sedežu Demokratske stranke v Domu Brdina na Opčinah (Proseška ulica št. 109). V Trstu bosta za prebivalce 3. rajonskega okrožja volišči na sedežu stranke SEL v Ul. Martiri della Libertà št. 18/b in na sedežu sindikata upokoencev Spigil v Rojanu v Ul. Stock št. 9. Za 4. rajonsko okrožje bo volilni sedež pod utico na vogalu med Ul. Dante in Ul. Genova. Za 5. okrožje bosta volišči na sedežu združenja ACLI na Šentjakobskem

trgu št. 15 in pri utici pri Stari mitnici. Za 6. okrožje bodo volišča v Ul. Pasteur št. 41 (Rocol-Melara), na sedežu ACLI pri sv. Aloiziju v Ul. Aldegardi št. 15 in na sedežu SZ Bor na stadionu 1. maja na Vrdelski cesti št. 7. Za 7. okrožje bo volišče pod utico v Ul. Flavia št. 5 blizu športne palače PalaTrieste.

V občini Devin-Nabrežina bo volišče na lokalnem sedežu Demokratske stranke. Za prebivalce v občinah Zgonik in Repentabor bo eno samo volišče, in sicer na sedežu krožka Rdeča zvezda v občinski knjižnici v Saležu. V dolinski občini bo volišče v Boljuncu v gledališču Franceta Prešerna, medtem ko bo volišče v miljski občini na sedežu SEL v Ul. Dante št. 17/a.

ODBOR DANILO DOLCI - Palestina

Na Borznem trgu shod proti vojni

Odbor za mir, sožitje in solidarnost Danilo Dolci in številne druge mirovne organizacije bodo priredile danes ob 17. uri na Borznem trgu manifestacijo proti vojni. Povod zanj so bili krvavi dogodki v Gazi in Izraelu. Kljub doseženemu premirju organizatorji opozarjajo, da je treba budno spremljati dogajanje in nadaljevati s prizadevanji, da bi se obleganje Gaze nepreklicno končalo. Prav tako si organizatorji prizadevajo za mir, pravičnost in enakopravnost palestinskega ljudstva.

Na manifestaciji bodo organizatorji predali predstavniku občinske uprave podpise, ki so jih zbrali v nedeljo na Velikem trgu pod pozivom krajevnim upravam, naj podprejo vključitev palestinske države v Organizacijo Združenih narodov. Skupščina Združenih narodov bo prav v četrtek, 29. novembra, na dan solidarnosti s palestinskim narodom (ki so

DAVKI

Dohodkovni test tudi v slovenščini

Agencija za prihodke obvešča, da bo kmalu na razpolago tudi slovenski obrazec tako imenovanega dohodkovnega testa. Gre za nov model, s katerim bodo lahko davkoplačevalci ocenili odnos med lastnimi dohodki in stroški v enem letu.

V dohodkovnem testu morajo davkoplačevalci nakazati število družinskih članov, letni dohodek, občino bivanja, nato pa stroške, porazdeljene v sedem kategorij: za stanovanje, za prevoze, za zavarovanja, za izobraževanje, za prosti čas in druge stroške (na primer investicije). Potem ko bodo vstavljeni vsi podatki, bo zeleni semafor potrdil, da so stroški povsem v skladu z dohodki, v drugačnem primeru se bo prižgal rdeč semafor. Davkoplačevalci si bodo lahko preskrbeli dohodkovni test po spletu.

FINANČNA STRAŽA - Zaradi goljufije s priseljenci 10 priprtih in 63 osumljenih

Lažne zaposlitve v tržaških picerijah

Nezakoniti priseljenci niso samo osebe, ki tvegajo življenje na prenatrpanih plovilih sredi Sredozemskega morja ali pa se v tovornjakih brez svežega zraka peljejo čez Balkan. Pogosto je njihova pot v Evropsko unijo vsaj na prvi pogled zakonita, saj imajo v denarnici turistični ali delovni vizum. To so delavci, ki iščejo zaposlitev, prepogosto pa so že od vsega začetka žrtve izkoriščevalcev, ki z »uvažanjem« pocieni delovne sile ustvarjajo dobiček. Tak je primer obsežne preiskave tržaške finančne straže z nazivom »Vzhodna vrata«, ki je včeraj pred zoro prešla v sklepno fazo. 120 finančnih stražnikov (z 42 vozili) je včeraj od 6. ure zjutraj preplavilo Trst, kjer je izvajalo hišne preiskave, kakor tudi v Gorici, Benetkah, Turinu in drugih pokrajinah. Deset ljudi, bivajočih v Trstu, je od včeraj v priporu, osumljenec pa je reci in piši 63 (tudi ti so povečini iz mesta v zalivu).

Kot so pojasnili na pokrajinskem poveljstvu finančne straže, so kriminalci in sodelujoči podjetniki z lažnimi prošnjami za zaposlitev omogočili tujim državljanom vstop v Italijo. Pri tem so ogoljufali državne urade, hkrati pa preprečili drugim tujim delavcem, da bi se zakonito priselili in se tu pošteno zaposlili (na podlagi odloka, ki vsako leto določa število novih priselencev). V zameno za varen prihod v zahodni svet pa priseljenci naposled delajo na črno, kitajski državljani predvsem v skritih delavnicah opuščenih tovarn v Firencah in Pratu. Več žensk pa je v tem času končalo v svetu prostitucije. Priseljence so »uvažali« iz Kitajske, Tunizije, Bangladeša in Tajske. Enoletno preiskavo, ki se še ni končala, koordinira državni tožilec Pietro Montrone, aretacije in hišne preiskave pa je na njegovo zahtevo odredila sodnica za predhodne preiskave Laura Barresi, in sicer zaradi suma ponareditve dovoljenj za prebivanje, overovitve lažnih vsebin ter spodbujanja nezakonitega priseljevanja in prostitucije.

Tržaški pokrajinski poveljnik Pier Luigi Mancuso je na včerajšnji tiskovni konferenci povedal, da je finančna straža lani preverjala finančno stanje in davčne prijave nekaterih tržaških gostinskih podjetij, preiskava pa se je nato razširila. Podrobno gledom je bilo več podjetij, ki v resnici niso bila več dejavna, druga pa skorajda nimajo dohodkov. Kljub temu so podjetniki v okviru zgoraj omenjenega odloka vložili prošnje za zaposlitev več tujih delavcev. Med prosilci je bila tudi škedenjska picerija Alla Ferriera, ki jo je pred desetimi leti uničil požar, nato pa je dejansko niso več odprli. Podjetniki so v nečedne posle vstopali na pobudo posrednikov kriminalnih združb, za vsako vloženo lažno prošnjo na prefekturo

Preiskavo so predstavili kap. Francesca Ghiotto (proseška finančna straža), pol. Claudio Bolognese (oddelek davčne policije), gen. Pier Luigi Mancuso (pokrajinski poveljnik) in major Gabriele Baron (tržaška finančna straža). Spodnji posnetek je z dne 11. januarja 2003, ko je požar uničil picerijo Alla Ferriera v Škednju; picerija ni več dejavna, a vseeno »potrebuje« tujo delovno silo

KROMA

so prejeli tudi do 10.000 evrov. Vloženih je bilo najmanj sto prošenj, vsaj 28 teh pa so pristojni uradi sprejeli in s tem omogočili prihod tujcev, ki zdaj delajo na črno.

V priporu se je včeraj znašlo deset ljudi, vsi prebivajo v Trstu. To so 36-letni Tržčan Emanuele Benedetti (nekdanji upravitelj picerije v središču Trsta), neapeljska brata Vincenzo Trocchia (52 let, nekdanji upravitelj picerije Alla Ferriera, zdaj pa picopek pri bratu) in Domenico Trocchia (50 let, upravitelj picerije Marechiaro na Trgu Canal), 45-letni škedenc Andrea Drusovich (nepremičninski podjetnik, ki upravlja apartmaje v starem mestu), 38-letna kitajska državljanka Chunwei Chen (trgovka z oblačili), njen 27-letni rojak Baba Wang (natakar in nekdanji gostinec), 32-letna tunizijska državljanka Naima Samara (upraviteljica pralnice), njen 40-letni mož Hatem Samara (gradbeni delavec in lažni podjetnik) ter 30-letni bangladeški državljani Mohamed Masum (lastnik klicnega centra v Ulici Roma). Desetega imena finančnih stražniki niso razkrili, osumljenih pa je kot omenjeno 63. Hišne preiskave so opravili še pri 11 italijanskih, 7 kitajskih, treh bangladeških državljanah, pa še pri tunizijskem, turškem in hrvaškem državljanu. Pravega šefa po besedah preiskovalcev ni, saj to ni hierarhična organizacija, temveč mreža različnih skupin in posameznikov, katerih skupni interes je, da zaslužijo na koži najšibkejših členov svetovne gospodarske verige, se pravi migrantov. (af)

Dežela FJK predstavila načrt za preobrazbo železarne

Deželna odbornica za okolje in za načrtovanje Sandra Savino je včeraj predstavila zastopnikom pokrajinskih sindikalnih organizacij Cgil, Cisl in Uil Adrianu Sincovichu, Lucianu Bordinu in Enzu Timeu načrt za proizvodno preobrazbo škedenjske železarne, ki je danes v zelo hudi krizi. Program je izdelala deželna uprava skupaj z lokalnimi upravami, ki sta jih na srečanju z deželno vlado zastopala tržaški župan Roberto Cosolini in pokrajinska predsednica Maria Teresa Bassa Poropat. Načrt predvideva »kontrolirano zapiranje železarne«, obenem pa izvajanje »socialnega načrta« za zaščito delovnih mest zaposlenih. Prav tako so v načrtu predvideni ukrepi za upoštevanje okolja. Tej prvi fazi bo sledila izdelava pravega načrta za preusmeritev produktivne dejavnosti. Ta bo osnova za izdelavo programskega sporazuma, ki ga bodo nato predstavili na pristojnem italijanskem ministrstvu v okviru omizja, ki bo pristojno za rešitev vprašanja železarne. Sindikati Cgil, Cisl in Uil so si pridržali pravico, da proučijo dokument. Nova srečanja za poglobitev predloga deželne uprave so predvidena v prihodnjih dneh.

Od ponedeljka zaprta Ul. Valdirivo

Če bodo vremenske razmere dopuščale, bo od ponedeljka dalje Ul. Valdirivo predvidoma za dobra dva tedna zaprta za promet, saj jo bodo na novo asfaltirali. Tako sporoča Občina Trst, katere cestna služba bo delo opravila v sodelovanju z družbo AcegasAps, ki tam popravlja litoželezne plinske cevi. Poseg bo potekal v dveh fazah. V prvi fazi, ki bo trajala predvidoma sedem dni, bodo dela stekla na odseku v zgornjem delu Ul. Valdirivo med ulicama Carducci in Filzi (odsek bo popolnoma zaprt za promet, prav tako bo veljala prepoved parkiranja), obvoz pa bo urejen po ulicah San Lazzaro, Torrebiana in Filzi, kjer bodo po potrebi tudi prepovali parkiranje. V drugi fazi, ki po potekala predvidoma osem ali deset dni, pa bodo dela stekla v spodnjem delu med Ul. Filzi in nabrežjem: v tem primeru bo prevozen le en pas Ul. Valdirivo. Popolno zaprtje ulice je potrebno, saj je zaradi prejšnjih asfaltiranih cestnišče močno zaobljeno in izboklo, robovi pločnikov (slednje je občinska služba za ceste pred časom dala popolnoma prenoviti) pa so komaj dovolj visoki. O poteku del in prometu bo občinska uprava pravočasno obveščala občane na svoji spletni strani <http://www.retecivica.trieste.it/>.

ŠOLSTVO - Protestne pobude

Konec samouprave Danes stavka in povorka

Na slovenskih višjih srednjih šolah v Trstu se je včeraj samouprava končala. Dejansko je potekala le na Liceju Franceta Prešerna in na Tehniškem zavodu Žige Zoisa, saj je na Humanističnem in družbeno-ekonomskem liceju Antona Martina Slomška (tu se je del dijakov mudil na knjižnem sejmu v Ljubljani) in Izobraževalnem zavodu Jožefa Stefana včeraj potekal reden pouk.

Na liceju Prešeren so v okviru zadnjega dne samouprave gostili predstavnike Slovenskega raziskovalnega inštituta, dalje zakonca Corbati, ki sta predavala o alkoholizmu, medtem ko so petošolci orisali svojo izkušnjo enoletnega bivanja in študija v tujini, prof. Samo Miot pa je govoril o globalizaciji. Dijaki so prisluhnili tudi predstavnikom posebnega oddelka policije Digos, ki so orisali, kaj se lahko zgodi v slučaju izbruha nasilja na manifestacijah ter v primerih zasedbe šol, kako postopa policija idr.

Na zavodu Zoisa pa so dijaki po začetnem zborovanju prisluhnili predavanju o Italijanskem skladu za okolje FAI ter predavanju o vzhodni meji, o čemer je govoril dijak Sandi Paulina, posvetili pa so se tudi pisanju poročil, ki jih bodo posredovali medijem.

Danes pa bo na šolah pouk verjetno močno okrnjen ali pa ga sploh ne bo zaradi splošne stavke proti varčevalni politiki italijanske vlade na področju šolstva, ki so jo sprva oklicali vsi sindikati, na koncu pa jo prirejajo le sindikat Flc-Cgil in avtonomni sindikat Cobas, pridružil pa se ji je tudi Sindikat slovenske šole. Ob stavki je predvidena tudi dijaška manifestacija s povorko po tržaških ulicah, ki jo prireja Združenje višješolcev, udeležiti pa se je nameravajo tudi dijaki slovenskih višjih srednjih šol. Začetek manifestacije je napovedan za 9. uro na Goldonijevem trgu. (iz)

FERNETIČI - Izročitvi

Eden odšel, drugi prišel

Eden odhaja, drugi prihaja. Tako lahko opišemo četrtkovo vzajemno izročitev dveh obdolžencev na nekdanjem mejnem prehodu Fernetiči. Slovenski organi so dopoldne izročili italijanski mejni policiji 26-letnega albanskega državljana T. T., ki so ga v Italiji iskali zaradi vpletenosti v mednarodno trgovino z drogami. Mejni policisti so ga po prevzetju odvedli v koronejski zapor, kmalu pa naj bi ga preselili v Bari. Sodnik za predhodne preiskave iz apulijske prestolnice je januarja letos namreč izdal priporni nalog na Albančev račun, dolžijo ga združevanja v zločinske namene ter posedovanja droge z namenom razpečevanja. S skupino rojakov naj bi prevažal marihuano v severno Italijo in nato v druge države.

Italijanski policisti pa so slovenskim kolegom izročili 53-letnega slovenskega državljana A. M., ki je bil v priporu v Tolmeču. Sodili mu bodo v Sloveniji, dolžijo ga sodelovanja v kriminalni združbi s področja nezakonitega priseljevanja.

KLANEC CASTAGNETO - Dvojna tatvina

Gibčni tatovi plezali po balkonih

Tatovi so včasih res iznajdljivi in gibčni. S cirkuškim podvigom so v četrtek pozno popoldne izpraznili dve stanovanji v klancu Castagneto 12 (**foto Kroma**). Policija je ugotovila, da so nepridipravi po balkonih splezali do dru-

gega in tretjega nadstropja stanovanjskega bloka, z izvižaji so odprli balkonska vrata dveh stanovanj in ukradli več nakita. Poskusili so tudi v šestem nadstropju, a se vrata niso odprla. Do tal pa so se spustili s povezanimi rjuhami.

GORICA - Sklep profesorskega zbora zavoda Gregorčič-Trubar

Nič več izletov, suplenc in mentorjev za tekmovanja

Ekskurzije, izleti, priprava na razna tekmovanja, nadomeščanja, razredništvo, podporni pouk, božičnice ... In še bi lahko navajali dejavnosti, ki so pomemben sestavni del šolske ponudbe, a ne spadajo med tiste storitve, ki so jih profesorji »primorani« zagotavljati na podlagi delovne pogodbe. V znak protesta zoper stalno krčenje sredstev javnemu šolstvu so profesorji na številnih italijanskih zavodih sklenili, da teh dejavnosti ne bodo izvajali, pred kratkim pa so to odločitev sprejeli tudi profesorji slovenskih licejev Primož Trubar in Simon Gregorčič v Gorici.

»Profesorji licejskega pola Gregorčič-Trubar smo na sestanku enotnega sindikalnega predstavnštva, ki je potekal 14. novembra, razpravljali o nesprejemljivem krčenju sredstev javnemu šolstvu, ki ima nenadomestljivo vlogo pri vzgoji in izobraževanju. Ugotovili smo, da napovedani ukrepi občutno prizadevajo tudi našo šolsko stvarnost in še dodatno krnijo dostojanstvo našega poklica. Poklic profesorja se ne omejuje zgolj na didaktično delo v razredu, ampak zaobjema še vrsto drugih obveznosti, ki zagotavljajo kvaliteto vzgojno-izobraževalnega procesa,« pravijo profesorji in pojasnjujejo, da so za vodenje raznih dejavnosti, kot so mentorstvo oz. priprava dijakov na razna tekmovanja (Cankarjevo priznanje, Kangourou, Vegovo priznanje, ipd.), podporni pouk, prirejanje božičnic in organizacijo dneva spomina prejemali »simbolno plačilo« iz šolskega sklada, ki bi letos lahko bil okrnjen. »Predvideni ukrepi, ki dajejo prednost finančni plati, vodijo v smer osiromašenja pedagoškega dela. V ta namen smo se odločili, da pristopimo k vsedržavnemu protestu in zamrznemo vse izvenkurikularne dejavnosti, ki so neizvedljive brez primernih prispevkov za šolski sklad. Dejavnosti bomo zamrznili, dokler nam ne bodo zajamčili ustreznih sredstev za učinkovito šolsko delovanje in obnovo delovne pogodbe.« Nekateri profesorji so napovedali, da bodo sodelovali z dijaki slovenskih šol na današnji poulični manifestaciji, ki se bo začela ob 8.30 pred goriško železniško postajo in ki bo verjetno manj množična od predvidenega, glede na to, da je večina sindikatov preklicala stavko.

Da zaenkrat ni še jasno, če in koliko denarja bodo šole dobile iz šolskega sklada, nam je potrdila tudi ravnateljica slovenskih višjih srednjih šol v Gorici Mihaela Pirih. »Navadno smo oktobra že vedeli, koliko bomo imeli na razpolago,« je povedala ravnateljica in poudarila, da so vse te dejavnosti pomembna bogatitev šolske ponudbe in priložnost za poglobljanje snovi, ki jo višješolski dijaki obravnavajo med poukom v razredu.

Poslopje slovenskega višješolskega središča

BUMBACA

ROŽNA DOLINA - Judovsko pokopališče

Tudi minister ogorčen

»To dejansko Novi Gorici ni v ponos. Taki objekti zahtevajo spoštovanje, pieteten odnos do svetosti tega kraja. Presenečen sem, da zaradi tako majhne koristi, majhnega posla, ki se tu dogaja, ne pride do razglasitve spomenika lokalnega pomena,« je včeraj pozno popoldan po ogledu judovskega pokopališča v Rožni Dolini povedal minister za izobraževanje, znanost, kulturo in šport, Žiga Turk, ki se je v Novi Gorici mudil zaradi podelitve Zoisovih nagrad in priznanj.

Ministrovo ogorčenje se nanaša na dejstvo, da novogoriški mestni svetniki niso potrdili odloka o zaščiti tega objekta kot kulturni spomenik lokalnega pomena. Kot smo že poročali, sta bila objekt in pokopališče v letu 1985 sicer že zaščiteni, a ker je ta odlok že zastarel in pomanjkljiv, ga je kazalo posodobiti, predvsem pa določiti, katere vsebine so v objektu dovoljene in katere ne. Trenutno je v nekdanji mrliški vežici bife, pred tem pa je imela prostore v najemu igralnica. »Ponovno bi pozval mestne svetnike, da bi o tem premislili, ker mislim, da mestu to ni v ponos,« je dodal minister, ki se je s pomočjo

zgodovinarja Renata Podberšiča seznanil z zgodovino pokopališča in mrliške vežice ter z nekdanjo vlogo judovske skupnosti v Gorici. »Sedaj, ko zadevo poznam, bom preveril, kakšne možnosti ima ministrstvo pri tem. Če obstaja, bo ministrstvo gotovo posredovalo,« je obljubil Turk. In dodal je: »Za spomenik državnega pomena pa je potrebno, da zadosti nekaterim pogojem. Ni dovolj, da je v mestni občini, ki nima posluha za nekaj.«

Tudi načelnik novogoriškega občinskega oddelka za okolje, prostor in javno infrastrukturo Niko Jurca je včeraj znova poudaril presenečenje in razočaranje nad svetniško odločitvijo: »Takega primera verjetno še ni bilo. Nisem še zasledil, da mestni svet ne bi želel zaščititi objekta kulturne dediščine. Mislim, da storiti ni moč več nič. V istem sestavu mestni svet menda takega odloka ne sme več obravnavati. V tej sestavi najbrž tudi nima več smisla poskusiti še enkrat. Svetniki so pač izkazali tako stopnjo odnosa do kulture. Morda bodo pa naslednje sestave kaj bolj dojemljive za varovanje kulturne dediščine ...« (km)

Minister Žiga Turk in spremljevalci na pokopališču

K.M.

NOVA GORICA

Leto dni izsiljeval mladoletnika

Z grožnjami in fizičnim nasiljem »služil« denar

Približno leto dni je 19-letnik iz tolminske občine v Novi Gorici izsiljeval mladoletnika iz Sežanskega. Z grožnjami in fizičnim nasiljem ga je prisilil v to, da mu je vsak dan prinašal manjše vsote denarja. Policisti so izsiljevanju vendarle naredili konec: v četrtek popoldan so 19-letnika s kazensko ovadbo privedli pred preiskovalnega sodnika novogoriškega okrožnega sodišča. Ta ga je po zaslišanju spustil na prostost.

Policisti opozarjajo na tovrstno obliko medvrstniškega nasilja in različne oblike izsiljevanja, ki se pojavljajo med mlajšo populacijo. Nasilje nad vrstniki namreč predstavlja različne oblike namernih agresivnih ravnanj, ki jih vrstnik ali skupina vrstnikov izvaja nad otrokom oz. mladostnikom. Policisti zato pozivajo vse starše in mladostnike, če opazijo znake tovrstnega nasilja med vrstniki oziroma če gre za kakšen drug neprijeten dogodek, da to nemudoma prijavijo. (km)

NOVA GORICA - Na parkirišču

Okradla sta jo v avtomobilu

Italijanska državljanka, ki je prišla po nakupih v enega od novogoriških nakupovalnih centrov, je nič hudega sluteč postala žrtev prevarantov.

Ko se je 58-letna ženska usedla v svoje vozilo, da bi se odpeljala, je do nje pristopil neznanec in ji z gestami kazal na levo zadnjo gumo, češ da je prazna. Voznica je izstopila in si pnevmatiko, s katero ni bilo nič narobe, ogledala, nato pa se je vrnila v avtomobil. Tedaj je opazila, da je torbica, ki jo je bila odložila na sedež poleg sebe, izginila, vrata avtomobila na sopotniškovi strani pa so bila odprta. Ko je prvi znanec žensko zamotil, je namreč njegov pajdaš odprl vrata in izmaknil torbico z denarnico, dokumenti, plačilnimi karticami in mobilnim telefonom. Storilca sta takoj izginila neznano kam. Policisti, ki pozivajo k previdnosti pred neznanци, zbirajo podatke o primeru. (km)

RONKE - Tatvina v trafiki

Odnesli so le nekaj zavojev cigaret

Trafika v Ulici Garibaldi v Ronkah je bila ponovno tarča tatov. V noči s četrтка na včerajšnji dan so neznanци vlomili v njene prostore skozi vhodna vrata, odnesli pa so le nekaj zavojev cigaret, saj denarja ali dragocenih predmetov niso našli. Sile javnega reda je poklicala upraviteljica trafike, ki je včeraj zjutraj opazila, da so bila vrata poškodovana in da je na policaj zmanjkalo nekaj deset zavojev cigaret. Škoda ni pretirano velika, upraviteljica pa bo morala tudi poskrbeti za popravilo vrat.

Patrolja tržiške policije si je včeraj zjutraj opravila vsa potrebna preverjanja in uvedla preiskavo, preko katere bo skušala izslediti tatu ali tatove. Sosedji tržiškim

V Doberdobo brez vode

Zaradi vzdrževalnih del na vodovodnem omrežju v Doberdobo bo v ponedeljek, 26. novembra, v nekaterih ulicah začasno prekinjena dobava pitne vode. Od 8. ure do zaključka del bodo brez vode v ulicah Vallone, Prvačina in Roma.

Zbil divjega prašiča

Na državni cesti št. 55 v Doberdobo so včeraj ponoči divji prašiči povzročili še eno nesrečo. Ščetrinarja, ki je podlegel poškodbam, je zbil 43-letni Tržačan S.C., ki se je z avtomobilom Fiat idea peljal proti Trstu. Voznik ni bil ranjen, na avtomobilu pa je nastala škoda.

Prerošstva v palači Attems

V palači Attems-Petzenstein v Gorici bo drevi ob 18. uri odprtje razstave Profetie (Prerošstva), ki jo prireja združenje Prologo.

Turizem proti krizi

Danes ob 10.45 bo v vinoteki v Krminu posvet o turizmu kot strategiji za premoščanje krize. Posvet prireja združenje Città del vino, ki praznuje 25 let.

Chocofest v Gradišču

Danes se bo v Gradišču nadaljevala sladka prireditev Chocofest, ki jo prireja združenje Fusi&Infusi. Stojnice in tržnico starin bodo odprli ob 10. uri, do večera pa se bodo vrstile razne pobude za otroke in odrasle, od delavnic do degustacij čokolade.

Razstava o Mittelmodi

Mednarodni natečaj za mlade modne ustvarjalce Mittelmoda praznuje letos svojo 20-letnico. Ob tej priložnosti bodo drevi ob 18. uri v palači Fundacije Goriške hranilnice odprli razstavo »Mittelmoda Vent'anni di futuro«.

GORICA - Kinoateljjejev poklon viziji Karpa Godine

»To ni nagrada, a topel, neviden stik z Bratino«

Karpo Godina z nagrado na odru Kulturnega doma (levo), kader iz njemu posvečenega filma »Karpopotnik« (desno zgoraj), Aleš Doktorič z avtorjem Matjažem Ivanišinom (desno)

BUMBACA

Ko je slovenski filmski avtor Karpo Godina na odru prevzel stekleno nagrado in nato še mikrofona, se mu je glas zlomil: »Ne morem je imenovati nagrada ... Je neke vrste topel, neviden stik, ponovno, z Darkom Bratinom.« Mimo izraženih namenov organizatorjev iz vrst Kinoateljjeja je bil četrtkov večer v Kulturnem domu prepleten s spomini. Nostalgija se je mestoma prelila v ganjenost. Pozornost je bila zato še večja, besede in slike so padale na plodnejša tla. Kinoateljje je sicer izgubil tesnejši stik z mestom in del svoje publike, nikakor pa ne sposobnosti, da iz prireditve naredi dogodek. Za spomin, za dušo.

Z nostalgičnim predznakom ga je prvi zapečatil predsednik Kinoateljjeja Aleš Doktorič: »Z malo nostalgije se vračamo v Kulturni dom. Tu je bila leta 1981 na pobudo Darka Bratine prva retrospektiva slovenskega filma. Prišli smo sem, ker Kulturni dom obhaja svojo obletnico, in spomnili smo se, da ima tudi Kinoateljje obletnico. Njegov prvi nastop je bil leta 1977, pred 35 leti.« Toku spominov naj bi nato prispeval Livio Semolič, predstavnik Kulturnega doma in član prvega jedra mladih, ki so se strnili okrog Bratine in se naučili njegovih vizij. Namesto nostalgije pa je Semolič ponudil sedanjo krizo: »To je prelomnica: nekaj se je zaključilo, a ne vemo, kaj se je začelo. Hkrati ne moremo mimo dejstva, da je stanje kulture in sožitja danes neprimerljivo boljše kot v Darkovih letih. Tudi kriza nam bo morda pomagala. V teh časih potrebujemo veliko več kulture.« »A "živjo, kriza" pravi ta, ki se v času brez krize ni znal obnoviti,« je pripomnil Doktorič. Da bodo deželni finančni rezi najsiloviteje udarili po kulturi in filmu, je opozorila senatorka Tamara Blažina. Spomnila je na Bratinovo srčno kulturo in o Kinoateljju povedala, da je v filmskem svetu to, kar bi rada bila slovenska manjšina v deželi - dodana vrednost. Doktorič ji je pritrdil z ugotovitvijo, da je Kinoateljje omogočil v mestu neko ugodno klimo, zaradi katere se je filmska dejavnost razbohotila. Ko so z besedami ugasnile tudi luči, je operater sprožil projektor, na platnu pa se je odvil pravi dokumentarni biser »Karpopotnik«, paša za oči in dušo. Avtor mlajše generacije Matjaž Ivanišin ga je posvetil Karpu Godini, svojemu pedagogu na akademiji; ker pa ta ni hotel pred kamero, je Ivanišin ubral pot spominov, podob in jezikov po Vojvodini - skozi kraje, ki jih je Godina s filmsko kamero prepotoval štideset let prej.

Ko je nastopil trenutek izročitve Nagrade Darko Bratina - Poklon viziji, sta utemeljitev prebrali Bratinovi hčeri, Mila in Majda. »Izjemno delo Karpa Godine prispeva, najprej v okviru jugoslovanskih kinematografij, potem pa v slovenskem filmu, k oblikovanju kritične in človekoljubne zavesti, v kateri rase prizadevanje za svobodno in pluralno družbo,« je bilo povedano. Doktorič je dodal: »Ta nagrada nam je draga, ker je bil Kar-

po Darku Bratini posebno ljub.« Luči so spet ugasnile, filmski žarek pa je na platnu oživil Bratino, ki je v TV oddaji deželnega sedeža RAI »Appunti sul cinema sloveno« pred tridesetimi leti predstavil italijanski publiki film Karpa Godine »Rdeči Boogie«. In še zadnji časovni skok: projekcija »Rdečega Boogieja«. (ide)

GORICA - Nižješolci in dijaki prvih letnikov višjih srednjih šol

Rastejo s knjigo

Po obisku Feiglove knjižnice vsak dijak prejme v dar slovensko leposlovno delo

Študentje v Feiglovi knjižnici

Tudi v Feiglovi knjižnici v Gorici poteka slovenski nacionalni projekt »Rastem s knjigo«, ki je namenjen nižješolcem in dijakom prvega letnika višjih srednjih šol in v katerega so letos prvič vključene zamejske knjižnice. Cilj projekta je dijake spodbuditi k prebiranju kvalitetnega slovenskega izvirnega leposlovja ter k obiskovanju in samostojni uporabi knjižnice, knjižničnega gradiva in ostalih knjižničnih storitev. Pomembno je, da je obisk knjižnice za dijake zanimiv in privlačen, da odidejo navdušeni nad knjigami in nad knjižnico, predvsem pa motivirani za branje.

Projekt se vsako leto uradno začne 8. septembra, ob mednarodnem dnevu pismenosti. Do konca šolskega leta naj bi dijaki obiskali najbližjo osrednjo knjižnico, spoznali njeno gradivo, ureditev, dejavnosti in možnost iskanja gradiva s pomočjo kataloga Cobiss-Opac. Ob zaključku obiska Feiglova knjižnica podari vsem dijakom leposlovno delo. Projekt izvajata slovenska Javna agencija za knjigo ter ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport v sodelovanju s kulturnimi in izobraževalnimi organizacijami. Obiskovanje knjižnice je del izobraževalne poti vsakega študenta, saj podpira proces samostojnega učenja, usposabljanja, raziskovanja in vseživljenjskega učenja. Zato naj velja ta dopis tudi kot poziv šolam in dijakom, naj prilžnost izkoristijo.

SOLKAN-PEVMA - S kajaki med valovi ponorele Soče

Podvig »drznih ali norih« vsem na ogled na spletu

Pred nedavnim je med našimi bralci veliko pozornost vzbudil članek z naslovom »Drzni ali nori«. Objavljen je bil na goriški strani, opisuje pa pravi podvig treh drznih (morda tudi nekoliko norih) kajakašev, ki so izzvali valove narasle in deroče Soče ter v manj kot desetih minutah preveslali 6-kilometrsko razdaljo od Solkana do Pevme. Eden izmed drznih kajakašev - svetovni prvak Nejc Žnidarčič - je s kamero na čeladi posnel celotni spust. Takrat nam je mojster vesla napovedal, da bo posnetek »naložil« na youtube. To je tudi storil. Desetminutni filmski zapis je sedaj na ogled vsem, ki se znajdejo v »plovbi« po internetu. Navodila so enostavna: na računalniku moramo najprej naložiti spletno stran www.youtube.com; ko se stran prikaže, v iskalnik zapišimo: Poplave Solkan-Piuma 5.11.2012. Prikazal se bo kader z začetnim prizorom iz filma. Ko bomo kliknili nanj, si bomo lahko v domačem udobju ogledali in podoživeli, kar vidi in doživi kajakaš na deroči Soči. Izjemno zanimivo! (vip)

Iz 10-minutnega video zapisa Nejca Žnidarčiča

GORICA - Rokovnik

Novi ali navidezno novi podatki

Goriški zgodovinski rokovnik 2013, z naslovom v originalu »Agenda storica di Gorizia 2013«, je doživel peto izdajo. V zadnjem petletju smo iz posameznih izdaj izvedeli veliko dogajanj, povezanih z Gorico in neposredno okolico, ki so sicer že drugod zabeležena, a jih je koristno občasno osvežiti in drugače prikazati: bolj odmaknjeno in zato bolj objektivno. Tudi na osnovi novih ali navidezno novih podatkov. Tisti »navidezno« se nanaša na vire, ki jih je dosedanja uradna zgodovina prekrivala ali sploh zmolčala.

Da ne ostane zgornja misel nerazumljiva, navajamo nekaj primerov. Kje drugje je zabeleženo, razen v zavesti in spominu - in tudi to le deloma - naše narodne skupnosti, da je med vsemi ostalimi mestnimi upravitelji od leta 1851 do leta 2012 bil tudi Karlo Rutar v vlogi Predsednika okrožnega komiteja leta 1945? Ali pa, da sodi med državne voditelje tega ozemlja od leta 1943 do leta 1947, poleg Viktorja Emanuela III., Friedricha Rainerja in Zavezniške vojaške uprave, tudi Josip Broz Tito? Rokovnik nas spomni, da se je Wilhelm Oberdank rodil v Gorici, v Ulici Kočevia, kot nezakonski sin, zato je priimek dobil po mami, medtem ko ga imajo vsi za Tržačana. Junaka je iz njega napravila šele fašistična oblast v po-vojem patriotskem čustvenem navalu, in sicer 40 let po njegovi usmrtitvi na Dunaju. Prej ga ni nihče niti omenjal.

Četrtekove predstavitve se je v konferenčni dvorani hotela Entourage v Gorici udeležilo več kot sto petdeset ljudi. V dveh krogih so jih v zaporedju nagovorili pisci različnih poglavij: nekaj je takih, ki sodelujejo že od prve izdaje, drugi so novi. Gre za goriške občane, izklju-

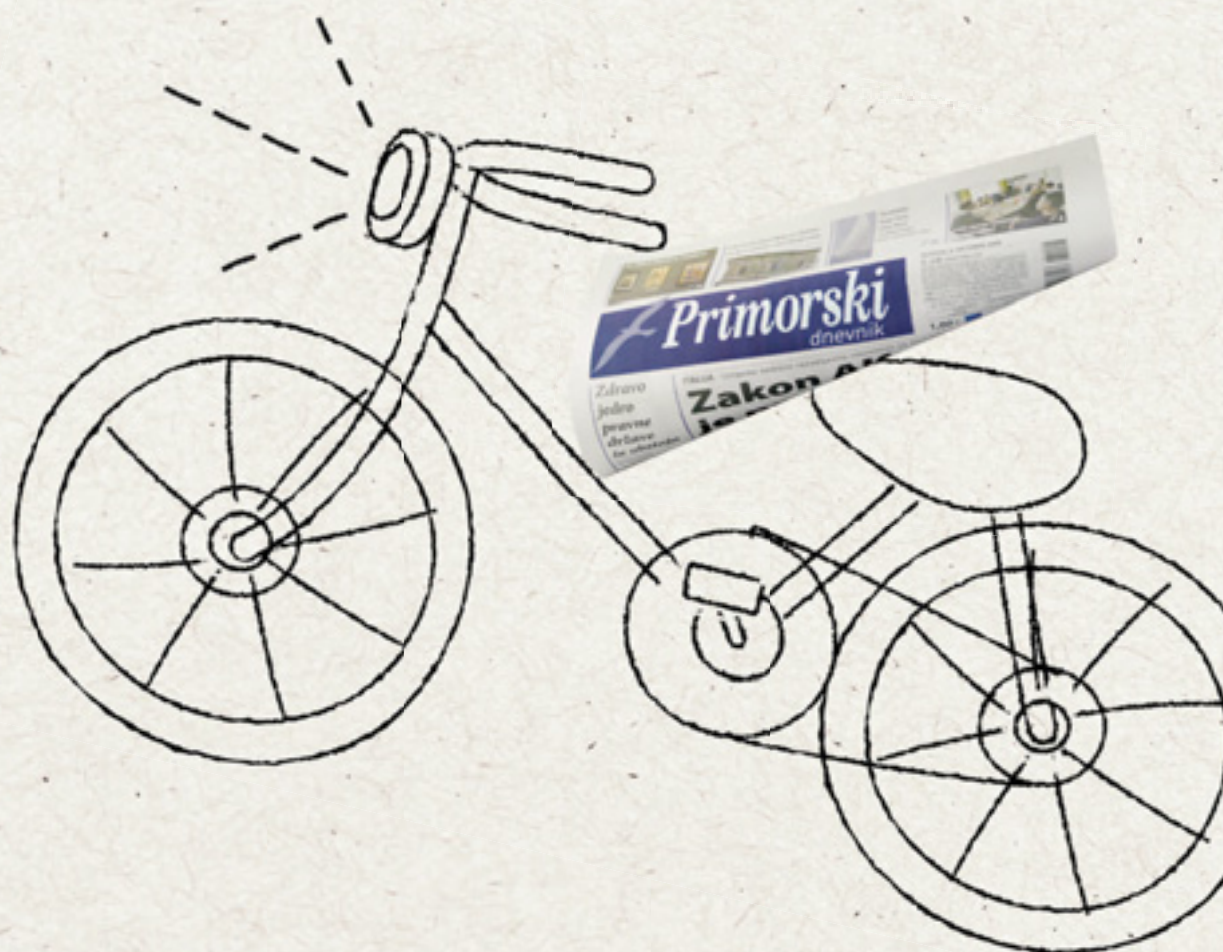
Sooblikovalci rokovnika

BUMBACA

čno moške, ki se že desetletja zanimajo in raziskujejo razne vidike mestne zgodovine: judovstvo, prvo svetovno vojno, cerkvena dogajanja, cesarsko obdobje, razmejitve po drugi svetovni vojni itd. Letošnji avtorji so Claudio Bulfoni, Riccardo Ceccovini, Tullio Chiussi in Stello Radda. Letos je dodatno spregovoril kot publicist svoje homilije msgr. Dino De Antoni, do nedavnega goriški nadškof. Z vsemi se je pogovarjal in jih usklajeval Francesco Pira, redni profesor sociologije na Videmski univerzi, kjer poučuje komunikacijo kompleksnih organizacijskih struktur.

Med poglavji o zgodovini, mestnih posebnosti, osebnosti, arheologiji in statistiki najdemo več drobcev ali daljših odstavkov, ki se nanašajo na slovensko narodno skupnost. V okviru miselnih pri- prav na obletnico Tolminskega punta prihodnje leto so objavili strnjena opisa tednjega dogajanja. V poglavju »Izgubljena identiteta« je seznam 1400 poitalijanč-nih slovenskih priimkov, kar bo dalo mi-sliiti marsikateremu someščanu, kje so njegove korenine. V nekem drugem se-znamu najdemo več kot 250 besed slo-venskega in nemškega izvora, ki se upo-rabljajo v italijanskem ljudskem jezikov-nem izročilu; seveda vse manj, saj ita-li-janščino brez narečnih primesi iz Vene-ta, Furlanije, Laškega ali Istre, anglešči-no pa obvladuje le na šolski ravni. Tako piše v Rokovniku. Še en drobec: pred pol-drugim stoletjem je na Soči hkrati u-to-nilo 52 oseb! Tega ne vemo niti tisti, ki se po njej pogosto podimo s kajaki in gu-menjaki.

Kje je novi rokovnik brezplačno na razpolago? Čim prej morate v trafiko v Crispijevi ulici, kjer jo dobite ali naroči-te z vpisom v pripravljene pole. (ar)

Končno luč v temi. Naš raznašalec z vašim dnevnikom.

Cenjeni bralci, vabimo vas, da se tudi letos naročite na Primorski dnevnik: naši raznašalci vam ga bodo vsako jutro dostavljali na dom. Nekomercialna sporočila in čestitke boste v Primorskem dnevniku lahko objavljali brezplačno. Letošnja novost pa ni zanemarljiva: vsem celoletnim naročnikom tiskane izdaje bo omogočen **dostop do spletne izdaje dnevnika brez dodatnih stroškov**.

Naročnina za leto 2013 znaša **220,00 evrov** in jo je treba poravnati najkasneje do **31. januarja 2013**.

Vsak izvod časopisa vas bo torej stal le **0,73 evra!**

Bralce, ki se še niso naročili in vse zainteresirane vabimo, da se naročijo čimprej: PRIMORSKI DNEVNIK jim bomo namreč začeli dostavljati takoj, tako, da ga bodo do konca leta 2012 **vsako jutro prejeli na dom brezplačno!**

Vsi novi naročniki bodo v dar prejeli knjigo **Spomini na leto 1945**.

Primorski dnevnik je naš. Podprimo ga.

NAROČNIŠKA
NOVOST ZA
LETO 2013

TISKANA +
SPLETNA IZDAJA
za ceno prve!

INFORMACIJE:
Trst: 040 7786300
Gorica: 0481 356320
www.primorski.eu

 Primorski
dnevnik

Dnevnik Slovencev v Italiji

 Zadruga

jasno

zmerno oblačno

oblačno

rahel dež

zmeren dež

močan dež

nevihte

veter

megla

rahel sneg

zmeren sneg

močan sneg

topla fronta

hladna fronta

okluzija

izobara

C središče ciklona

A središče anticyklona

VREMENSKA SLIKA

Nad Sredozemljem se nahaja greben visokega zračnega pritiska, ki zajema tudi našo deželo. Danes bodo nad naše kraje dotekali vlažni tokovi v visokih slojih atmosfere, jurti pa ob prizemlju, od ponedeljka pa južni vlažni tokovi v vseh slojih atmosfere.

Nad Sredozemljem in srednjo Evropo se zadržuje šibko območje visokega zračnega tlaka. S šibkimi zahodnimi vetrovi bo v nižjih zračnih plasteh pritekal k nam dokaj vlažen zrak.

DOLŽINA DNEVA

Sonce vzhaja ob 7.17 in zahaja ob 16.26
Dolžina dneva 9.09

LUNINE MENE

Luna vzhaja ob 14.10 in zahaja ob 3.07

PLIMOVANJE

Danes: ob 1.13 najnižje -26 cm, ob 7.35 najvišje 49 cm, ob 14.18 najnižje -50 cm, ob 20.25 najvišje 24 cm.
Jutri: ob 1.47 najnižje -23 cm, ob 8.02 najvišje 50 cm, ob 14.49 najnižje -56 cm, ob 21.01 najvišje 26 cm.

BIOPROGNOZA

Vremenski vpliv bo obremenjen, občutljivi ljudje bodo imeli z vremenom povezane težave, okrepljeni bodo tudi nekateri bolezenski znaki. Ponoči bo vremenska obremenitev oslabila. Priporočamo večjo previdnost.

MORJE

Morje je rahlo razgibano, temperatura morja 16,6 stopinj C.

TEMPERATURE V GORAH °C

500 m	 7	2000 m	 0
1000 m	 5	2500 m	 -1
1500 m	 2	2864 m	 -3

UV INDEKS

UV indeks bo sredi dneva ob jasnem vremenu 1,5.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

NAPOVED ZA DANES

Povsod bo spremenljivo vreme, v nižinah bo ponoči oblačno z možnimi meglicami.

Danes bo v višjih legah pretežno jasno, po nižinah pa se bo večji del dneva zadrževala megla ali nizka oblačnost, ki se bo lahko deloma trgala. Najnižje jutranje temperature bodo od 0 do 6, na Primorskem okoli 8, najvišje dnevne od 7 do 11, na Primorskem okoli 14 stopinj C.

NAPOVED ZA JUTRI

Od obalnega pasu do predalpskega sveta bo spremenljivo oblačno, s povečano oblačnostjo na vzhodu, kjer bodo možne posamezne plohe.

Jutri bo na vzhodu sončno, drugod zmerno do pretežno oblačno. Ponekod bo pihal jugozahodni veter.

BLIŽNJI VZHOD - Izraelski vojaki ubili Palestinca

Prvi smrtonosni incident po prekinitvi ognja v Gazi

Palestinski deček na kupu razvalin v Gazi

ANSA

GAZA - Izraelski vojaki so včeraj na obsejnim območju na jugu Gaze ubili Palestinca, ranili pa najmanj sedem, so sporočili palestinski viri. To je prvi smrtonosni incident na območju Gaze od začetka veljave izraelsko-palestinske prekinitve ognja v sredo zvečer. Izraelska stran incidenta ni potrdila. Tiskovni predstavnik izraelske vojske je dejal le, da je prišlo do "motenj" na palestinski strani meje območja Gaze, zaradi česar so izraelski vojaki izstrelili opozorilne strele, poroča francoska tiskovna agencija AFP.

Tiskovni predstavnik ministrstva za zdravje Hamasovih oblasti na območju Gaze je sporočil, da so vojaki streljali na skupino kmetov, ki so hoteli priti do svojih kmetij ob močno varovani meji z Izraelom, poroča nemška tiskovna agencija dpa.

Zaostritev konflikta med Izraelci in Palestinci skrbi Rusijo, ki je zato v vzhodno Sredozemlje napotila svoje vojaške ladje, ki bi pomagale pri morebitni evakuaciji ruskih državljanov v Gazi. Poleg križarke Moskva je Rusija proti vzhodni obali Sredozemlja napotila tudi več izkrcevalnih in patrolnih ladij, so včeraj sporočili iz ruske vojne mornarice.

Skupno naj bi Rusija odposlala šest ladij, po navedbah ruskega zunanjega ministrstva pa bodo ladje morda pristale v sirskega pristanišču Tartus, ki

je edina ruska pomorska baza na Sredozemlju. Nato pa naj bi se ladje pridružile misiji v okviru boja proti piratstvu ob obalah Somalije. "V primeru zaostrovanja konflikta območja na območju Gaze živeče ruske državljane prepeljati na varno," je dejal predstavnik mornarice. Rusija se sicer zavzema za politično rešitev konflikta na Bližnjem vzhodu. Po navedbah ruskega zunanjega ministrstva pa se trenutno v Gazi nahaja okoli sto ruskih turistov in podjetnikov.

Po osmih dneh izraelske operacije na območju Gaze, v kateri je bilo ubitih 163 Palestincev in šest Izraelcev, ranjenih pa tisoč Palestincev, je prekinitev ognja med Izraelom in palestinskim gibanjem Hamas začela veljati v sredo zvečer. V skladu s prekinitvijo je moral Izrael ustaviti vse vojaške aktivnosti in ciljne usmrtitve na območju Gaze, Hamas pa raketiranje Izraela in napade ob meji.

Anketa v včerajšnji izdaji izraelskega časnika Magaar Mohot je medtem pokazala, da kar 49 odstotkov Izraelcev meni, da bi moral Izrael operacijo nadaljevati, 31 odstotkov pa jih podpira prekinitev ognja. 29 odstotkov vprašanih je celo menilo, da bi morala izraelska vojska začeti kopensko ofenzivo na območje Gaze. V anketi so sodelovali 503 ljudje, poroča ameriška tiskovna agencija AP. (STA)

EGIPT - Ob protestih zaradi kopičenja pooblastil

Mursi zagotavlja, da hoče svobodo in demokracijo

KAIRO - Egiptovski predsednik Mohamed Mursi, ki si je v četrtek podelil široka pooblastila, je včeraj svojim privrzcem sporočil, da je Egipt na poti v svobodo in demokracijo. "Politična, socialna in gospodarska stabilnost je to, kar hočem, in to, za kar delam," je sporočil zbranim podpornikom pred predsedniško palačo v Kairu.

"Nihče nas ne more ustaviti na poti naprej. Izvršujem svoje dolžnosti, da bi ustregel bogu in narodu, odločitve pa sprejemam po posvetovanju z vsemi," je pred tisoči privrzcem dejal Mursi.

Na osrednjem kairskem trgu Tahrir pa so se zbrali Mursijevi nasprotniki, ki so protestirali proti njegovi samovolji. Protesti liberalnih in sekularnih organizacij so potekali tudi v drugih egiptovskih mestih, med drugim v Aleksandriji, Suezu, Port Saidu in Ismailiji.

Med najhujšimi protesti, odkar je Mursi prišel na oblast, so se nasprotniki predsednika spoprijeli z njegovimi podporniki in zažgali več uradov Muslimanske bratovščine. Po vsej državi, ki postaja vse bolj razdeljena, je bilo v nasilju poškodovanih okoli 100 ljudi, poroča ameriška tiskovna agencija AP.

MOHAMED MURSI

ANSA

Mursi je v četrtek razglasil spremembe ustave, s katerimi si je podelil široka pooblastila, ki se bodo iztekla predvidoma sredi februarja, ko naj bi bila sprejeta nova ustava.

Nasprotniki mu očitajo, da je s tem postal diktator s še večjo močjo kot nekdanji avtoritarni predsednik Hosni Mubarak, ki je bil odstavljen po ljudski vstaji v začetku lanskega leta.

Evropska unija je včeraj Mursija pozvala, naj spoštuje demokratični proces v Egiptu. Zelo pomembno je, da se demokratični proces izjavi skladno z zavezami egiptovskih oblasti o spoštovanju delitve oblasti, neodvisnosti pravosodja, zaščiti temeljnih svobod in organizaciji demokratičnih parlamentarnih volitev, je poudarila visoka zunanjepolitična predstavnica EU Catherine Ashton.

Poročevalec parlamentarne skupščine Sveta Evrope o političnih tranziciji v Egiptu Jean-Charles Gardetto je izrazil zaskrbljenost nad Mursijevimi ukrepi. "S tem dekretom si je Mursi podelil široka pooblastila. Zelo pozitivna vloga, ki jo je odigral pri dogovoru o prekinitvi ognja v Gazi, ne more služiti kot izgovor za spodkopavanje demokracije, pravne države in neodvisnosti sodstva," je poudaril.

Odzvale so se tudi ZDA, ki so sporočile, da Mursijevi ukrepi "vzbujajo skrb". "Ena od težav revolucije je bila, da oblast ne bi bila preveč skoncentrirana v rokah ene osebe ali institucije," je poudarila tiskovna predstavnica State Departmenta Victoria Nuland. Dodala je, da bi trenutno ustavno praznino v Egiptu lahko rešili zgolj s sprejetjem ustave, ki bo omogočala nadzor, spoštovanje pravic posameznikov in pravno državo. (STA)

V verižnem trčenju v ZDA udeleženih več kot 140 vozil

AUSTIN - V verižnem trčenju najmanj 140 vozil na avtocesti v ameriški državi Teksas sta mrli dve osebi, več kot 80 je bilo ranjenih. Nesreča se je zgodila v četrtek ob jutranji konici, ko je bila na območju gosta megla. Reševalci so iskali preživele izpod razbitin v kilometre dolgi koloni zveržene pločevine. Predstavniki policije Rod Carroll je razmere označil za katastrofalne. "Avtomobili so eden na drugem," je dejal v četrtek zvečer po poročanju ameriške tiskovne agencije AP. Nesreča se je zgodila na avtocesti 10 km od 128 kilometrov vzhodno od Houstona. Po njegovih besedah so 80 do 90 ljudi odpeljali v bolnišnice, od katerih jih je med deset in 12 v kritičnem stanju. V verižnem trčenju je bilo po njegovih besedah udeleženih med 140 in 150 avtomobilov in tovrstnikov. (STA)

Na licejskem polu Trubar-Gregorčič nič več izletov in suplenc

V četrtek je bila v Prosvetnem domu na Opčinah žalna seja v spomin na Oskarja Kjudra

Na knjižnem sejmu živahna »zamejska« debatna kavarna

Intervju z bivšim trenerjem Triestine, ki zdaj sedi na klopi Catanie v A-ligi

Primorski dnevnik

SOBOTA, 24. NOVEMBRA 2012

Št. 277 (20.600) leto LXVIII.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, od 7. maja 1945 pa v osvobodjenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0431 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,20 €

Iz haaških zaporov v Banske dvore ali celo na Pantovčak?

RADO GRUDEN

Primer hrvaških generalov Anteja Gotovine in Mladena Markača, ki sta se po oprostitvi v Haagu iz na dolgoletne zaporne kazni obsojenih vojnih zločincev nenadoma spremenila v hrvaška nacionalna junaka (za marsikoga sta bila to že prej), je še naprej v ospredju pozornosti hrvaške javnosti, manj pa se o tem piše drugod. Največji slavošpevi so namenjeni Gotovini, enemu od vodij in junaku Operacije Nevihta avgusta leta 1995, s katero je hrvaška vojska uničila samooklicano Republiko Srbske Krajine in praktično zaključila vojno na svojih tleh.

Posledica te velike vojaške akcije so bili številni mrtvi, uničeni domovi hrvaških Srbov, celotna Krajina pa je postala domovina duhov, kjer so ostale samo še požgane in zbombardirane hiše. Več kot 150 tisoč Srbov je pobegnilo v Bosno in Srbijo, od koder se jih velika večina še danes ni vrnila. Velik del Krajine tudi dobrih 17 let kasneje spominja na takratne dogodke in v slučajnega popotnika kot velike mrtve oči zrejo ožgana okna na hišah brez streh.

Mednarodno sodišče v Haagu je na prvi stopnji oba generala spoznalo za kriva in obsodilo na 24 oz. 18 let zapore, po pritožbi pa oprostito. Gotovina in Markač sta torej za sodstvo nedolžna in to je treba sprejeti. Nekoliko težje je razumeti, da za zločine v Nevihti ni nihče kriv, kot je tudi nerazumljiva evforija na Hrvaškem, kjer častna meščanstva za oba generala kar padajo z neba. Še manj pa bo razumljivo, če bi se v bližnji prihodnosti eden ali drugi (govori se predvsem o Gotovini) naselili v Banskih dvorih, kjer ima sedež hrvaška vlada, ali celo na Pantovčaku, kjer domuje hrvaški predsednik.

EU - Proračun za obdobje 2014-2020

Evropski voditelji niso dosegli dogovora

Van Rompuyju in Barrosu mandat za iskanje kompromisa

BRUSELJ - Voditelji članic EU so pogajanja o evropskem proračunu za obdobje 2014-2020 včeraj končali brez dogovora. Proračunska usklajevanja naj bi vrh unije nadaljeval decembra ali januarja. Predsednik Evropskega sveta Herman Van Rompuy je ocenil, da je dogovor možen v začetku 2013. Vrh EU je tako Van Rompuyju in predsedniku Evropske komisije Joseju Manuelu Barrosu podelil mandat, da v naslednjih tednih nadaljuje pogovore s predstavniki članic.

Vrh unije je ocenil, da obstaja na podlagi dvostranskih pogovorov med voditelji posameznih držav in Van Rompuyem ter Barrosom ter v luči razprave med voditelji "zadostna raven potencialnega zbližanja stališč", da je dogovor možen na začetku prihodnjega leta.

Na 11. strani

GORICA - V konferenčnem centru tudi Frattini

EZTS GO predstavil javnosti svoje prve načrte in cilje

GORICA - O številnih projektih, za katere se bo zavzelo Evropsko združenje za teritorialno sodelovanje (EZTS GO), je tekla beseda na včerajšnjem dogodku »Tvoj glas v EZTS«, kjer so predstavili dosedanje delo štirih stalnih odborov, ki delujejo v okviru novega instrumenta občin Gorica, Nova Gorica in Šempeter-Vrtojba. Udeležence in goste, ki so napolnili dvorano konferenčnega centra, sta pozdravila vršilec dolžnosti direktorja EZTS Marjan Pintar in goriški župan Ettore Romoli, nagovoril pa jih je tudi predsednik Franco Frattini.

Na 14. strani

TRST - Včeraj popoldne na prefekturi Predstavniki Slovencev pri tržaški prefektinji

TRST - 10 ljudi v priporu in 63 osumljenih Z lažnimi zaposlitvami do izkoriščanja priseljencev

TRST - Sto dvajset finančnih stražnikov je včeraj pred zoro začelo izvajati hišne preiskave in priprlo deset ljudi. Priporišče zgodbe o goljufijah, spodbujanju nezakonitega priseljavanja in izkoriščanju je prav Trst, čeprav se je preiskava dotaknila tudi Gorice, Benetk, Piemonta in Toskane. V priporu je deset tržaških podjetnikov oz. lažnih podjetnikov, ki so na pobudo kriminalnih združb vlagali prošnje za zaposlitev tujih državljanov. Slednji so se tako dokopali do delovnega vizuma in vseh potrebnih dokumentov, bližnjica za zahodni svet pa ni bila tako poceni, saj jih je v Italiji čakalo izkoriščanje - delo na črno in prostitucija.

Na 5. strani

GORICA Kinoateljejev poklon viziji Karpa Godine

GORICA - Kinoateljejev četrtkov večer v Kulturnem domu je bil prepleten s spomini. Nostalgija se je mestoma prelila v ganjenost. Pozornost je bila zato še večja, besede in filmske slike so padale na plodnejša tla. Nagrado Darko Bratina - Poklon viziji so med večerom izročili slovenskemu režiserju Karpu Godini. »Ne morem je imenovati nagrada ... Je neke vrste topel, neviden stik, ponovno, z Darkom Bratino,« je publiki zaupal režiser.

Na 13. strani

Ministrica Novakova pri Slovencih v Porabju

Na 2. strani

Kangler presenečen zaradi izključitve iz SLS

Na 2. strani

»Vsiljeni« uplinjevalnik buri duhove v Trstu

Na 4. strani

Na šolah v Trstu konec samouprave

Na 5. strani

Judovsko pokopališče, minister ogorčen

Na 12. strani

Odkup zlato Novo
Poštenost in transparentnost

Kupimo rabljeno zlato, srebro in platino

NOVO - Fernetiči, 14
Tel. 040 2602853

S tem kuponom dobite 5% več pri ocenitvi vaših predmetov.

Certificirana elektronska tehnika
Plačamo na stotino grama

Fernetiči, 14
Drevored Miramare, 11
Ulica Vergerio, 9
Žavljie (blizu bencinske črpalke H6)
Tržič - Drevored San Marco, 23

TRST - Predstavniki Slovencev v Italiji pri novi tržaški prefektinji

O vlogi skupnosti in odprtih vprašanjih

TRST - Dejavnosti in vloga Slovencev v Italiji, izvajanje zaščitnega zakona, mednarodne pogodbe, novi volilni zakon, financiranje slovenskih ustanov in vloga vladnega omizja: o vsem tem se je govorilo na včerajšnjem popoldanskem srečanju med člani skupnega predstavništva slovenske narodne skupnosti in novo tržaško prefektinjo ter vladno komisarko za Furlanijo Julijsko krajino Francesco Adelaide Garufi.

Srečanja, ki je potekalo za zaprtimi vrati in za katero je dalo pobudo skupno predstavništvo, so se udeležili senatorka Demokratske stranke Tamar Blážina, predsednika krovnih organizacij Rudi Pavšič (Slovenska kulturno-gospodarska zveza) in Drago Štoka (Svet slovenskih organizacij), deželni svetnik Mavrične levice Igor Kocijančič in deželni tajnik Slovenske skupnosti Damijan Terpin. Slednji so novi prefektinji orisali delovanje kulturnih organizacij in ustanov Slovencev v Italiji ter vlogo naše skupnosti pri čezmejnem povezovanju ter ustvarjanju pozitivne klime v obmejnem prostoru, obenem pa opozorili tudi na odprta vprašanja. Eno od teh je izvajanje zaščitnega zakona, kjer enajst let po sprejetju marsikaj še ni storjenega, dalje je bilo predmet pogovorov tudi vprašanje financiranja slovenskih ustanov, glede katerega člani predstavništva menijo, da bi moralo postati sistemsko. Govor je bil tudi o vprašanju sprejemanja novega volilnega zakona in možnosti zajamčenega zastopstva za predstavnike manjšin, pa tudi o potrebi, da vladno omizje za slovensko manjšino pri italijanskem notranjem ministertvu, ki mu predseduje podtajnik Saverio Ruperto, postane trajno in da skuša reševati odprta vprašanja.

Prefektinja Francesca Adelaide Garufi, ki se je prav prejšnji teden srečala z Rupertom in se seznanila s problematikami Slovencev v Italiji, je zagotovila svojo pozornost do omenjenih problematik in izrazila pripravljenost, da postane posrednik med Rimom in manjšino, ki jo je po njenih besedah treba obravnavati kot kulturno bogastvo in kot tako tudi ohraniti. Pri tem je tudi sama opozorila na pozornost vlade in notranjega ministertva, pri katerem deluje tudi omenjeno vladno omizje za Slovence v Italiji, ki naj bi se po zadnjih vesteh znova sestalo 14. decembra, obravnavalo pa naj bi vprašanja volilnega zakona in šolstva.

Na srečanju so med drugim poudarili tudi pomen vladnega omizja za Slovence v Italiji, ki bi moralo postati trajno

KROMA

LJUBLJANA - Debatna kavarna v organizaciji ZTT in Mladike na knjižnem sejmu

Ko spregovorijo tržaški ustvarjalci

Spoznaj samega sebe je moto preročišča v Delfih in ta misel bi lahko veljala tudi (p)opis izhodišča zamejsko obarvanega debatnega popoldneva

M. Kafol, I. Mezgec, I. Škamperle in A. Kučan

R. Š.

LJUBLJANA - Spoznaj samega sebe je bil napis in osrednji moto preročišča v Delfih in omenjena misel bi lahko veljala tudi kot ustrezen (p)opis idejnega izhodišča zamejsko obarvanega četrtkovnega

popoldneva na 28. slovenskem knjižnem sejmu v Ljubljani. Poglobitev v lastno notranjost, znati prisluhniti sebi, ob tem slišati drugega, sožitje človeka in okolja-narave, so tiste osrednje misli, ki bi jih lahko izpostavili kot stično točko tako predstavitev knjige tržaškega filozofa Igorja Škamperleta in fotografa Igorja Mezgeca v organizaciji ZTT, kot tudi debatne kavarne z naslovom Narodnostna in človeška emancipacija (Idejno-estetske vrednote slovenskih besednih ustvarjalcev na Tržaškem) v organizaciji Založbe Mladika.

Avtor Igor Škamperle je na predstavitvi svoje zadnje knjige izpostavil, da je ob nastajanju dela posegel daleč nazaj v notranji, intimni arhaični, zgodovinski svet mitov, ki, v kolikor jim dovolimo, spregovorijo o svetu, ki nas obdaja. Osrednjo pozornost je Škamperle namenil rastlinam, v prvi vrsti drevesom, ki posedujejo posebno mesto v kulturi. »Človek se od narave uči, jo povzema in prevzema ter ob tem v naravo projicira resnice človeka samega,« je na predstavitvi knjige Dotiki pokrajine med drugim dejal Škamperle. Fotograf Igor Mezgec je ob tem poudaril, da je bila nostalgija po krajih in ljudeh, ki so nekoč živeli in jih je kot otrok spoznal in srečeval na skrajnem robu Krasa, v Brkinih, tista, ki je bistveno pripomogla k nastajanju fotografij za omenjeno knjigo. »Pozornost do narave, prostora, ki smo jo v preteklosti že imeli, smo s časom izgubili. Človek je nekodaj znal prisluhniti prostoru in svoje mesto poiskal tu znotraj. V kolikor ne znamo prisluhniti drug drugemu, potem ne moremo znati prisluhniti niti prostoru,« je na predstavitvi knjige dodala krajinska arhitektka in gostja Ana Kučan.

N. Roncelli, I. Škamperle, J. Horvat, M. Pirjavec, E. Umek in M. Breclj

R. Š.

Če je predstavitev knjige Igorja Škamperleta in Igorja Mezgeca pritegnila obiskovalce z nekoliko bolj introvertirano filozofsko-kontemplativno dimenzijo pa sta knjigi prof. Marije Pirjavec z naslovom Tržaški krajevni razgledi in Jožeta Horvata Navdih in besede aktivnejše poslegli na širše interaktivno-sociološko področje. Knjigi sta namreč služili kot povod debatne kavarne z naslovom Narodnostna in človeška emancipacija. Idejno-estetske vrednote slovenskih besednih ustvarjalcev na Tržaškem. Oba avtorja sta si bila na predstavitvi enotna, da se knjigi medsebojno vsebinsko smiselno dopolnjujeta, saj nudita vsaka svoji perspektivi na literarno dogajanja tega področja. Marija Pirjavec je predstavila pregled tržaške književnosti 20. stoletja in pri tem izpostavila, da se je ta močno uveljavila po letu 1945. Neposredno po tem letu, meni avtorica, so se pojavili avtorji, ki so še danes v vrhu slovenske literature. Pri tem je kot osrednji imeni izpostavila Borisa Pahorja in Alojza Rebulo ter kot osrednjo odliko njunih del zavzet odnos do jezika. Poleg zapletenega odnosa (ob)mejnega italijansko-slovenskega kulturnega področja je izpostavila še specifično »mediteranskost«, ki (slovenskim) piscem, med katerimi je posebej omenila Miroslava Košuto, prida pečat ekstravertiranosti oziroma odprtosti v svet. »Skozi pogovore, ki so nastajali lani jeseni in letošnjo pomlad z nekaterimi reprezentativnimi imeni na področju literature na Tržaškem, sem s svojim delom poskušal te zanimive avtorje predstaviti tudi bralcem v osrednji Sloveniji,« je o svojem delu in problemu pomanjkljivega poznavanja obsežnega dela tržaških ustvarjalcev dejal Jože Horvat. Igor Škam-

perle je v pogovoru potegnil miselno paralelo med intimnostjo jezika, specifično tržaške lokalne ustvarjalnosti in navezanosti na celotni slovenski prostor in ob tem poudaril, da »čeprav se je Trst uveljavil kot italijansko mesto na meji, je slovenskost njegova druga duša.« Evelina Umek je dodala, da je identiteta kot obrušeni ali neobrušeni diamant in če se odrečemo svojemu jeziku, narodu, svojim koreninam, nismo več samosvoji, naša samopodoba pa je okrnjena in pri tem omenila, da so prav to tiste ključne stvari, ki jih želi s svojim ustvarjanjem tudi kar najbolje osvetliti. Ob zaključku debatnega popoldneva je spregovoril še Martin Breclj in aktualiziral še vedno trajajočo polemiko, ki poteka na relaciji Dimitrij Rupel in Boris Pahor. Po njegovem mnenju imajo korenini v daljnih sedemdesetih letih. Rupel tako Pahorja bodisi označuje kot kritika slovenske avantgarde, ki je prežet s starimi nacionalističnimi idejami (1971) ali pa kot čustvenega in nereflektiranega nacionalista (2003). V zadnjem letu naj bi se ta polemika le ponovno razplamtela. Breclj se je pri tem javno spraševal, kako je mogoče pisatelju, ki je živel ob večletnem načrtnem poitalijancjevanju in se sam zavestno odločil za ustvarjanje v izključno (z izjemo dveh del) slovenskem jeziku, kaj takega sploh očitati. V nadaljevanju je navedel številne primere slovenskih pisateljev, ki pišejo v slovenskem, po potrebi pa tudi v italijanskem ali celo nemškem jeziku, in pri tem dodal, da v tem vidi specifično obmejno identiteto, ki jo ponuja prav mesto Trst s pluralnostjo in prehodnostjo med različnimi identitetami, ne pa pozabo slovenskosti.

Robi Šabec

POLITIKA - Demokratska stranka

Slovinci v DS pozivajo na primarne volitve

TRST - Jutri, 25. novembra, se bodo v Italiji na pobudo Demokratske stranke odvijale primarne volitve leve sredine. Gre za izredno pomemben dogodek, ki bo močno vplival na bodoči politični scenarij v državi in še posebej na dinamiko znotraj leve sredine, piše v tiskovnem sporočilu Koordinacije Slovencev v DS.

Po drugi strani predstavljajo primarne volitve nezamenljivo sredstvo za ovrednotenje demokracije in soudeležbo državljanov, saj jim nudi možnost, da neposredno izbirajo kandidata za bodočega predsednika vlade. To lahko prispeva tudi k ponovnemu zblizanju med politiko oz. strankami ter italijanskimi državljani ter premoščanju fenomena antipolitike, ki se odraža v prvi vrsti v nizki volilni udeležbi. V teh težkih časih, ki jih zaznamuje predvsem velika negotovost glede bodočnosti, predstavljajo primarne volitve leve

sredine neko perspektivo, neko upanje, da se lahko stvari le spremenijo, poudarjajo Slovinci v DS.

Tudi Slovincem v Italiji ne more biti vseeno, kaj jih čaka v prihodnosti; zato je koristno in primerno, da se poslužijo možnosti, ki jo nudijo primarne volitve. »Slovinci v Demokratski stranki, ki smo v teh tednih aktivno sodelovali v raznih odborih in pri pripravah na primarne volitve, pozivamo slovenske volilce, da se množično udeležijo primarnih volitev ter oddajo svoj glas kandidatu, za katerega so se odločili. Doslej smo pripadniki slovenske narodnostne skupnosti vedno dokazali, da smo aktiven del družbenega in političnega dogajanja v Italiji in da so nam pri srcu vrednote kot so demokracija, odgovornost in participacija; tudi tokrat bomo prav gotovo to dokazali z našo udeležbo na voliščih,« zaključuje svoje sporočilo za tisk Koordinacija Slovencev v DS.

PLINSKI TERMINAL GAS NATURAL - Servisna konferenca se je pobrisala na negativni mnenji Občine in Pokrajine

»Vsiljeni« uplinjevalnik pravi puč!

Take upravno-politične kolobocije, kakršno je zakuhala servisna konferenca o načrtu za plinski terminal družbe Gas natural pri Žavljah, v Trstu ne pomnijo. Konferenca je odobrila zahtevano integrirano okoljsko pooblastilo »soglasno«, čeprav sta mu tako Občina Trst kot Pokrajina Trst nasprotovali! Deželni funkcionarji so namreč samovoljno razsodili, da stališči Občine in Pokrajine »nista relevantni« in tako na lastno pest spremenili negativni mnenji obeh krajevnih uprav o gradnji uplinjevalnika družbe Gas natural ... v pozitivni.

Za tako vsiljeno potezo tiči zelo jasno politično ozadje. Pooblastilo bo sedaj romalo v Rim, kjer bo vlada izrekla dokončno besedo o gradnji terminala. Ko bi servisna konferenca ne izdala (pozitivnega) integriranega okoljskega pooblastila, bi se morala o načrtu izreči Tondova deželna vlada. Odločitev v predvolilnem času bi pa bila za desnosredinsko koalicijo sila kočljiva, saj bi si z morebitnim pozitivnim mnenjem odtujila konsenz vseh tistih (in ti so v velikanski večini), ki nočejo uplinjevalnika pri Žavljah. Zato so se deželni upravitelji pilatovsko odločili, naj si z uplinjevalnikom »umažejo roke« deželni funkcionarji. Odgovornost, pa taka!

Po neverjetnem razpletu seje servisne konference so tako občinski kot pokrajinski upravitelji vzrojili. Tržaški župan Roberto Cosolini je že napovedal priziv na deželno upravno sodišče. Pokrajinski odbornik za okolje Vittorio Zollia je razjarjeno ugotovil, da se mu v 35 letih delovanja v krajevnih upravah še ni zgodilo kaj takega, in najvil poseg na sodišču.

Priziv bodisi na upravno bodisi na kazensko sodišče sta napovedala tržaška občinska svetnika Gibanja 5 zvezd Paolo Menis in Stefano Patuanelli. V tiskovnem sporočilu sta se vprašala, ali je mogoče sploh še govoriti o demokraciji, če upravni organ spremeni mnenja, ki so jih iznesle krajevne uprave. Obenem pa sta se vprašala, ali je lahko mogoče govoriti o krajevni avtonomiji, ko pa si deželno upravno osebje prilašča pravico odločanja in se pobriše na zahteve ozemlja.

Gibanje 5 zvezd je pozvalo vse občane, naj se pridružijo manifestaciji, ki jo bodo priredili v prihodnjih dneh pred sedežem deželnega sveta v protest proti vsiljeni odločitvi o uplinjevalniku. Menis in Patuanelli pa tudi nestrpnost pričakujeta sredino sejo občinskega sveta, na kateri »bomo znali primerno sprejeti deželnega predsednika Tonda.«

Za občinskega svetnika Un'altra Trieste Franca Bandellija je prišlo na servisni konferenci do »pravega političnega puča«, ki naj bi ga izvedla tržaška deželna odbornica za energijo, okolje in načrtovanje (namig na Sandro Savino je kar očiten ...). Trst tvega, da mu bodo z vrha vsilili plinski terminal, je ocenil Bandelli. Tudi on je pozval politične sile, združenja in organizacije na veliko manifestacijo, na kateri naj mesto ponovno izreče svoj »Ne!« uplinjevalniku.

Tiskovno sporočilo so izdale tudi svetniške skupine levosredinske večine v tržaškem občinskem svetu. Ponovile so svoje nasprotovanje uplinjevalniku, kar je občinska skupščina od leta 2006 dalje podkrepila s številnimi sklepi.

Bodo pri Žavljah zgradili plinski terminal Gas natural?

POLITIKA - Volici in volilke bodo izbirali med petimi kandidati levosredinske koalicije

Jutri primarne volitve

Bersanijevo kandidato podprla številna znana imena - Poziv SEL za Vendolo - V igri tudi Renzi, Puppato in Tabacci

Volilci in volilke, ki se bodo udeležili jutrišnjih primarnih volitev v levosredinski koaliciji, bodo lahko izbirali med petimi kandidati. To so Pier Luigi Bersani, Matteo Renzi, Nichi Vendola, Laura Puppato in Bruno Tabacci. Kdor si bo zagotovil polovico glasov plus eno preferenco, bo premierski kandidat levosredinske koalicije na prihodnjih parlamentarnih volitvah. Če ne bo nihče presegel praga 50 odstotkov (kar poznavalci tudi napovedujejo), se bosta prva dva uvrščena kandidata pomerila na balotazi v nedeljo, 2. decembra.

Tudi včeraj kot v prejšnjih dneh so se nadaljevale pobude in pozivi v prid raznim kandidatom. Tako je bila pozno popoldne na sedežu DS napovedana okrogla miza s podporniki Bersanijeve, Renzijeve in Puppatine kandidature. V neki kavarni pa je bila v prejšnjih dneh tiskovna konferenca, na kateri so Bersanijevo kandidato podprli znani intelektualci in kulturni delavci. Na srečanju so predstavili dva poziva na državni ravni. Poziva so podpisali Alberto Asor Rosa, Marco Bellocchio, Philippe Daverio, Miguel Gotor, Francesco Guccini, Ennio Morricone, Alfredo Reichlin, Ettore Scola, Giuseppe Tornatore in še drugi. Podpisniki so mnenja, da predstavlja kandidatura Pier Luigijs Bersanija najboljšo možnost, da se tudi odnos javnih institucij do področja kulture in umetnosti bistveno spremeni. V to sta prepričana tudi pisatelj Pino Roveredo in psihater Beppe Dell'Acqua, ki sta poudarila potrebo po različni politiki in željo, da bi lahko brez zadrege govorila z mladimi o politiki.

Tržaški odbor za Bersanija prireja danes ob 12.15 v Domu Brdina na Opčinah informativno srečanje o primarnih volitvah, namenjeno slovenskim volilcem, in poziva vse volilce, da se udeležijo nedeljskih primarnih volitev. Demokratska stranka v dolinski občini pa v imenu levosredinske koalicije še vabi k vpisu za primarne volitve. Predhodno vpisovanje bo še danes mogoče v gledališču F. Prešeren od 10. do 12. ure.

K udeležbi na primarnih volitvah so pozvali tudi nekateri somišljeniki stranke SEL in predstavniki civilne družbe in v isti sapi povabili volilce, naj izberejo Vendolo. To je človek z visoko moralno držo, z obširno kulturo in daljnovidno vizijo pri reševanju družbenih problemov, za katerega so zgovorni rezultati, ki jih je dosegel kot predsednik Dežele Apulija, pravijo podpisniki. Ta dežela je na prvem mestu glede BNP, inovacij, naložb

na področju obnovljivih energetskih virov ter politike smotnega razvoja okolja in je edina dežela, kjer ni število delovnih mest upadlo, ampak je naraslo. Vendola je tudi edini vsedržavni politični predstavnik, ki stoji na strani mladih, brezposelnih, delavcev in šibkejših slojev, ki so stalno pod udarom neoliberalističnih politik, prej Berlusconi je in zdaj Montijeva vlada. Dalje zagovarja zaščito socialnega in zdravstvenega sistema, pomembnost javnega šolstva in kulture, laičnost, pravičnejši davčni sistem, ovrednotenje zgodovinsko-kulturne dediščine, smotrni gospodarski razvoj v skladu z upoštevanjem okolja, temeljito krčenje stroškov politike, vojaških stroškov ter spoštovanje pravic narodnostnih in jezikovnih manjšin, še pravijo podpisniki, po mnenju katerih je preobrat z Vendolo vendarle mogoč. Poziv so podpisali Igor Komel, Mario Lavrenčič, Fabrizio Dorbolò, Damjan Nacini, Danjel Jarc, Bruno Budal, David Peric, Paolo Vizintin in Nordio Gergolet.

A.G.

Bersanijevo kandidato podpirata tudi Roveredo in Dell'Acqua

PRIMARNE VOLITVE - Od 8. do 20. ure

Kam na volišča

V tržaški in v okoliških občinah bo odprtih skupaj 16 volišč

Na Tržaškem bo jutri odprtih skupno petnajst volišč. V tržaški občini bodo prebivalci zahodnega Krasa lahko oddali svoj glas od 8. do 14. ure v gostilni Bita v Križu št. 401, od 14. do 20. ure pa v telovadnici na Kontovelu. Za vzhodni Kras bo volišče na sedežu Demokratske stranke v Domu Brdina na Opčinah (Proseška ulica št. 109). V Trstu bosta za prebivalce 3. rajonskega okrožja volišči na sedežu stranke SEL v Ul. Martiri della Libertà št. 18/b in na sedežu sindikata upokoencev Spigil v Rojanu v Ul. Stock št. 9. Za 4. rajonsko okrožje bo volilni sedež pod utico na vogalu med Ul. Dante in Ul. Genova. Za 5. okrožje bosta volišči na sedežu združenja ACLI na Šentjakobskem

trgu št. 15 in pri utici pri Stari mitnici. Za 6. okrožje bodo volišča v Ul. Pasteur št. 41 (Rocol-Melara), na sedežu ACLI pri sv. Aloiziju v Ul. Aldegardi št. 15 in na sedežu SZ Bor na stadionu 1. maja na Vrdelski cesti št. 7. Za 7. okrožje bo volišče pod utico v Ul. Flavia št. 5 blizu športne palače PalaTrieste.

V občini Devin-Nabrežina bo volišče na lokalnem sedežu Demokratske stranke. Za prebivalce v občinah Zgonik in Repentabor bo eno samo volišče, in sicer na sedežu krožka Rdeča zvezda v občinski knjižnici v Saležu. V dolinski občini bo volišče v Boljuncu v gledališču Franceta Prešerna, medtem ko bo volišče v miljski občini na sedežu SEL v Ul. Dante št. 17/a.

ODBOR DANILO DOLCI - Palestina

Na Borznem trgu shod proti vojni

Odbor za mir, sožitje in solidarnost Danilo Dolci in številne druge mirovne organizacije bodo priredile danes ob 17. uri na Borznem trgu manifestacijo proti vojni. Povod zanj so bili krvavi dogodki v Gazi in Izraelu. Kljub doseženemu premirju organizatorji opozarjajo, da je treba budno spremljati dogajanje in nadaljevati s prizadevanji, da bi se obleganje Gaze nepreklicno končalo. Prav tako si organizatorji prizadevajo za mir, pravičnost in enakopravnost palestinskega ljudstva.

Na manifestaciji bodo organizatorji predali predstavniku občinske uprave podpise, ki so jih zbrali v nedeljo na Velikem trgu pod pozivom krajevnim upravam, naj podprejo vključitev palestinske države v Organizacijo Združenih narodov. Skupščina Združenih narodov bo prav v četrtek, 29. novembra, na dan solidarnosti s palestinskim narodom (ki so

DAVKI

Dohodkovni test tudi v slovenščini

Agencija za prihodke obvešča, da bo kmalu na razpolago tudi slovenski obrazec tako imenovanega dohodkovnega testa. Gre za nov model, s katerim bodo lahko davkoplačevalci ocenili odnos med lastnimi dohodki in stroški v enem letu.

V dohodkovnem testu morajo davkoplačevalci nakazati število družinskih članov, letni dohodek, občino bivanja, nato pa stroške, porazdeljene v sedem kategorij: za stanovanje, za prevoze, za zavarovanja, za izobraževanje, za prosti čas in druge stroške (na primer investicije). Potem ko bodo vstavljeni vsi podatki, bo zeleni semafor potrdil, da so stroški povsem v skladu z dohodki, v drugačnem primeru se bo prižgal rdeč semafor. Davkoplačevalci si bodo lahko preskrbeli dohodkovni test po spletu.

FINANČNA STRAŽA - Zaradi goljufije s priseljenci 10 priprtih in 63 osumljenih

Lažne zaposlitve v tržaških picerijah

Nezakoniti priseljenci niso samo osebe, ki tvegajo življenje na prenatrpanih plovilih sredi Sredozemskega morja ali pa se v tovornjakih brez svežega zraka peljejo čez Balkan. Pogosto je njihova pot v Evropsko unijo vsaj na prvi pogled zakonita, saj imajo v denarnici turistični ali delovni vizum. To so delavci, ki iščejo zaposlitev, prepogosto pa so že od vsega začetka žrtve izkoriščevalcev, ki z »uvažanjem« pocieni delovne sile ustvarjajo dobiček. Tak je primer obsežne preiskave tržaške finančne straže z nazivom »Vzhodna vrata«, ki je včeraj pred zoro prešla v sklepno fazo. 120 finančnih stražnikov (z 42 vozili) je včeraj od 6. ure zjutraj preplavilo Trst, kjer je izvajalo hišne preiskave, kakor tudi v Gorici, Benetkah, Turinu in drugih pokrajinah. Deset ljudi, bivajočih v Trstu, je od včeraj v priporu, osumljenec pa je reci in piši 63 (tudi ti so povečini iz mesta v zalivu).

Kot so pojasnili na pokrajinskem poveljstvu finančne straže, so kriminalci in sodelujoči podjetniki z lažnimi prošnjami za zaposlitev omogočili tujim državljanom vstop v Italijo. Pri tem so ogoljufali državne urade, hkrati pa preprečili drugim tujim delavcem, da bi se zakonito priselili in se tu pošteno zaposlili (na podlagi odloka, ki vsako leto določa število novih priselencev). V zameno za varen prihod v zahodni svet pa priseljenci naposled delajo na črno, kitajski državljani predvsem v skritih delavnicah opuščenih tovarn v Firencah in Pratu. Več žensk pa je v tem času končalo v svetu prostitucije. Priseljence so »uvažali« iz Kitajske, Tunizije, Bangladeša in Tajske. Enoletno preiskavo, ki se še ni končala, koordinira državni tožilec Pietro Montrone, aretacije in hišne preiskave pa je na njegovo zahtevo odredila sodnica za predhodne preiskave Laura Barresi, in sicer zaradi suma ponareditve dovoljenj za prebivanje, overovitve lažnih vsebin ter spodbujanja nezakonitega priseljevanja in prostitucije.

Tržaški pokrajinski poveljnik Pier Luigi Mancuso je na včerajšnji tiskovni konferenci povedal, da je finančna straža lani preverjala finančno stanje in davčne prijave nekaterih tržaških gostinskih podjetij, preiskava pa se je nato razširila. Podrobno gledom je bilo več podjetij, ki v resnici niso bila več dejavna, druga pa skorajda nimajo dohodkov. Kljub temu so podjetniki v okviru zgoraj omenjenega odloka vložili prošnje za zaposlitev več tujih delavcev. Med prosilci je bila tudi škedenjska picerija Alla Ferriera, ki jo je pred desetimi leti uničil požar, nato pa je dejansko niso več odprli. Podjetniki so v nečedne posle vstopali na pobudo posrednikov kriminalnih združb, za vsako vloženo lažno prošnjo na prefekturo

Preiskavo so predstavili kap. Francesca Ghiotto (proseška finančna straža), pol. Claudio Bolognese (oddelek davčne policije), gen. Pier Luigi Mancuso (pokrajinski poveljnik) in major Gabriele Baron (tržaška finančna straža). Spodnji posnetek je z dne 11. januarja 2003, ko je požar uničil picerijo Alla Ferriera v Škednju; picerija ni več dejavna, a vseeno »potrebuje« tujo delovno silo

KROMA

so prejeli tudi do 10.000 evrov. Vloženih je bilo najmanj sto prošenj, vsaj 28 teh pa so pristojni uradi sprejeli in s tem omogočili prihod tujcev, ki zdaj delajo na črno.

V priporu se je včeraj znašlo deset ljudi, vsi prebivajo v Trstu. To so 36-letni Tržčan Emanuele Benedetti (nekdanji upravitelj picerije v središču Trsta), neapeljska brata Vincenzo Trocchia (52 let, nekdanji upravitelj picerije Alla Ferriera, zdaj pa picopek pri bratu) in Domenico Trocchia (50 let, upravitelj picerije Marechiaro na Trgu Canal), 45-letni škedenc Andrea Drusovich (nepremičninski podjetnik, ki upravlja apartmaje v starem mestu), 38-letna kitajska državljanka Chunwei Chen (trgovka z oblačili), njen 27-letni rojak Baba Wang (natakar in nekdanji gostinec), 32-letna tunizijska državljanka Naima Samara (upraviteljica pralnice), njen 40-letni mož Hatem Samara (gradbeni delavec in lažni podjetnik) ter 30-letni bangladeški državljan Mohamed Masum (lastnik klicnega centra v Ulici Roma). Desetega imena finančnih stražniki niso razkrili, osumljenih pa je kot omenjeno 63. Hišne preiskave so opravili še pri 11 italijanskih, 7 kitajskih, treh bangladeških državljanah, pa še pri tunizijskem, turškem in hrvaškem državljanu. Pravega šefa po besedah preiskovalcev ni, saj to ni hierarhična organizacija, temveč mreža različnih skupin in posameznikov, katerih skupni interes je, da zaslužijo na koži najšibkejših členov svetovne gospodarske verige, se pravi migrantov. (af)

Dežela FJK predstavila načrt za preobrazbo železarne

Deželna odbornica za okolje in za načrtovanje Sandra Savino je včeraj predstavila zastopnikom pokrajinskih sindikalnih organizacij Cgil, Cisl in Uil Adrianu Sincovichu, Lucianu Bordinu in Enzu Timeu načrt za proizvodno preobrazbo škedenjske železarne, ki je danes v zelo hudi krizi. Program je izdelala deželna uprava skupaj z lokalnimi upravami, ki sta jih na srečanju z deželno vlado zastopala tržaški župan Roberto Cosolini in pokrajinska predsednica Maria Teresa Bassa Poropat. Načrt predvideva »kontrolirano zapiranje železarne«, obenem pa izvajanje »socialnega načrta« za zaščito delovnih mest zaposlenih. Prav tako so v načrtu predvideni ukrepi za upoštevanje okolja. Tej prvi fazi bo sledila izdelava pravega načrta za preusmeritev produktivne dejavnosti. Ta bo osnova za izdelavo programskega sporazuma, ki ga bodo nato predstavili na pristojnem italijanskem ministrstvu v okviru omizja, ki bo pristojno za rešitev vprašanja železarne. Sindikati Cgil, Cisl in Uil so si pridržali pravico, da proučijo dokument. Nova srečanja za poglobitev predloga deželne uprave so predvidena v prihodnjih dneh.

Od ponedeljka zaprta Ul. Valdirivo

Če bodo vremenske razmere dopuščale, bo od ponedeljka dalje Ul. Valdirivo predvidoma za dobra dva tedna zaprta za promet, saj jo bodo na novo asfaltirali. Tako sporoča Občina Trst, katere cestna služba bo delo opravila v sodelovanju z družbo AcegasAps, ki tam popravlja litoželezne plinske cevi. Poseg bo potekal v dveh fazah. V prvi fazi, ki bo trajala predvidoma sedem dni, bodo dela stekla na odseku v zgornjem delu Ul. Valdirivo med ulicama Carducci in Filzi (odsek bo popolnoma zaprt za promet, prav tako bo veljala prepoved parkiranja), obvoz pa bo urejen po ulicah San Lazzaro, Torrebiana in Filzi, kjer bodo po potrebi tudi prepovali parkiranje. V drugi fazi, ki po potekala predvidoma osem ali deset dni, pa bodo dela stekla v spodnjem delu med Ul. Filzi in nabrežjem: v tem primeru bo prevozen le en pas Ul. Valdirivo. Popolno zaprtje ulice je potrebno, saj je zaradi prejšnjih asfaltiranih cestišče močno zaobljeno in izboklo, robovi pločnikov (slednje je občinska služba za ceste pred časom dala popolnoma prenoviti) pa so komaj dovolj visoki. O poteku del in prometu bo občinska uprava pravočasno obveščala občane na svoji spletni strani <http://www.retecivica.trieste.it/>.

ŠOLSTVO - Protestne pobude

Konec samouprave Danes stavka in povorka

Na slovenskih višjih srednjih šolah v Trstu se je včeraj samouprava končala. Dejansko je potekala le na Liceju Franceta Prešerna in na Tehniškem zavodu Žige Zoisa, saj je na Humanističnem in družbeno-ekonomskem liceju Antona Martina Slomška (tu se je del dijakov mudil na knjižnem sejmu v Ljubljani) in Izobraževalnem zavodu Jožefa Stefana včeraj potekal reden pouk.

Na liceju Prešeren so v okviru zadnjega dne samouprave gostili predstavnike Slovenskega raziskovalnega inštituta, dalje zakonca Corbati, ki sta predavala o alkoholizmu, medtem ko so petošolci orisali svojo izkušnjo enoletnega bivanja in študija v tujini, prof. Samo Miot pa je govoril o globalizaciji. Dijaki so prisluhnili tudi predstavnikom posebnega oddelka policije Digos, ki so orisali, kaj se lahko zgodi v slučaju izbruha nasilja na manifestacijah ter v primerih zasedbe šol, kako postopa policija idr.

Na zavodu Zoisa pa so dijaki po začetnem zborovanju prisluhnili predavanju o Italijanskem skladu za okolje FAI ter predavanju o vzhodni meji, o čemer je govoril dijak Sandi Paulina, posvetili pa so se tudi pisanju poročil, ki jih bodo posredovali medijem.

Danes pa bo na šolah pouk verjetno močno okrnjen ali pa ga sploh ne bo zaradi splošne stavke proti varčevalni politiki italijanske vlade na področju šolstva, ki so jo sprva oklicali vsi sindikati, na koncu pa jo prirejajo le sindikat Flc-Cgil in avtonomni sindikat Cobas, pridružil pa se ji je tudi Sindikat slovenske šole. Ob stavki je predvidena tudi dijaška manifestacija s povorko po tržaških ulicah, ki jo prireja Združenje višješolcev, udeležiti pa se je nameravajo tudi dijaki slovenskih višjih srednjih šol. Začetek manifestacije je napovedan za 9. uro na Goldonijevem trgu. (iz)

FERNETIČI - Izročitvi

Eden odšel, drugi prišel

Eden odhaja, drugi prihaja. Tako lahko opišemo četrtkovo vzajemno izročitev dveh obdolžencev na nekdanjem mejnem prehodu Fernetiči. Slovenski organi so dopoldne izročili italijanski mejni policiji 26-letnega albanskega državljana T. T., ki so ga v Italiji iskali zaradi vpletenosti v mednarodno trgovino z drogami. Mejni policisti so ga po prevzetju odvedli v koronejski zapor, kmalu pa naj bi ga preselili v Bari. Sodnik za predhodne preiskave iz apulijske prestolnice je januarja letos namreč izdal priporni nalog na Albančev račun, dolžijo ga združevanja v zločinske namene ter posedovanja droge z namenom razpečevanja. S skupino rojakov naj bi prevažal marihuano v severno Italijo in nato v druge države.

Italijanski policisti pa so slovenskim kolegom izročili 53-letnega slovenskega državljana A. M., ki je bil v priporu v Tolmeču. Sodili mu bodo v Sloveniji, dolžijo ga sodelovanja v kriminalni združbi s področja nezakonitega priseljevanja.

KLANEC CASTAGNETO - Dvojna tatvina

Gibčni tatovi plezali po balkonih

Tatovi so včasih res iznajdljivi in gibčni. S cirkuškim podvigom so v četrtek pozno popoldne izpraznili dve stanovanji v klancu Castagneto 12 (**foto Kroma**). Policija je ugotovila, da so nepridipravi po balkonih splezali do dru-

gega in tretjega nadstropja stanovanjskega bloka, z izvijaji so odprli balkonska vrata dveh stanovanj in ukradli več nakita. Poskusili so tudi v šestem nadstropju, a se vrata niso odprla. Do tal pa so se spustili s povezanimi rjuhami.

GORICA - Sklep profesorskega zbora zavoda Gregorčič-Trubar

Nič več izletov, suplenc in mentorjev za tekmovanja

Ekskurzije, izleti, priprava na razna tekmovanja, nadomeščanja, razredništvo, podporni pouk, božičnice ... In še bi lahko navajali dejavnosti, ki so pomemben sestavni del šolske ponudbe, a ne spadajo med tiste storitve, ki so jih profesorji »primorani« zagotavljati na podlagi delovne pogodbe. V znak protesta zoper stalno krčenje sredstev javnemu šolstvu so profesorji na številnih italijanskih zavodih sklenili, da teh dejavnosti ne bodo izvajali, pred kratkim pa so to odločitev sprejeli tudi profesorji slovenskih licejev Primož Trubar in Simon Gregorčič v Gorici.

»Profesorji licejskega pola Gregorčič-Trubar smo na sestanku enotnega sindikalnega predstavnštva, ki je potekal 14. novembra, razpravljali o nesprejemljivem krčenju sredstev javnemu šolstvu, ki ima nenadomestljivo vlogo pri vzgoji in izobraževanju. Ugotovili smo, da napovedani ukrepi občutno prizadevajo tudi našo šolsko stvarnost in še dodatno krnijo dostojanstvo našega poklica. Poklic profesorja se ne omejuje zgolj na didaktično delo v razredu, ampak zaobjema še vrsto drugih obveznosti, ki zagotavljajo kvaliteto vzgojno-izobraževalnega procesa.« pravijo profesorji in pojasnjujejo, da so za vodenje raznih dejavnosti, kot so mentorstvo oz. priprava dijakov na razna tekmovanja (Cankarjevo priznanje, Kangourou, Vegovo priznanje, ipd.), podporni pouk, prirejanje božičnic in organizacijo dneva spomina prejemali »simbolno plačilo« iz šolskega sklada, ki bi letos lahko bil okrnjen. »Predvideni ukrepi, ki dajejo prednost finančni plati, vodijo v smer osiromašenja pedagoškega dela. V ta namen smo se odločili, da pristopimo k vsedržavnemu protestu in zamrznemo vse izvenkurikularne dejavnosti, ki so neizvedljive brez primernih prispevkov za šolski sklad. Dejavnosti bomo zamrznili, dokler nam ne bodo zajamčili ustreznih sredstev za učinkovito šolsko delovanje in obnovo delovne pogodbe.« Nekateri profesorji so napovedali, da bodo sodelovali z dijaki slovenskih šol na današnji poulični manifestaciji, ki se bo začela ob 8.30 pred goriško železniško postajo in ki bo verjetno manj množična od predvidenega, glede na to, da je večina sindikatov preklicala stavko.

Da zaenkrat ni še jasno, če in koliko denarja bodo šole dobile iz šolskega sklada, nam je potrdila tudi ravnateljica slovenskih višjih srednjih šol v Gorici Mihaela Pirih. »Navadno smo oktobra že vedeli, koliko bomo imeli na razpolago,« je povedala ravnateljica in poudarila, da so vse te dejavnosti pomembna bogatitev šolske ponudbe in priložnost za poglobljanje snovi, ki jo višješolski dijaki obravnavajo med poukom v razredu.

Poslopje slovenskega višješolskega središča

BUMBACA

ROŽNA DOLINA - Judovsko pokopališče

Tudi minister ogorčen

»To dejansko Novi Gorici ni v ponos. Taki objekti zahtevajo spoštovanje, pieteten odnos do svetosti tega kraja. Presenečen sem, da zaradi tako majhne koristi, majhnega posla, ki se tu dogaja, ne pride do razglasitve spomenika lokalnega pomena,« je včeraj pozno popoldan po ogledu judovskega pokopališča v Rožni Dolini povedal minister za izobraževanje, znanost, kulturo in šport, Žiga Turk, ki se je v Novi Gorici mudil zaradi podelitve Zoisovih nagrad in priznanj.

Ministrovo ogorčenje se nanaša na dejstvo, da novogoriški mestni svetniki niso potrdili odloka o zaščiti tega objekta kot kulturni spomenik lokalnega pomena. Kot smo že poročali, sta bila objekt in pokopališče v letu 1985 sicer že zaščiteni, a ker je ta odlok že zastarel in pomanjkljiv, ga je kazalo posodobiti, predvsem pa določiti, katere vsebine so v objektu dovoljene in katere ne. Trenutno je v nekdanji mrliški vežici bife, pred tem pa je imela prostore v najemu igralnica. »Ponovno bi pozval mestne svetnike, da bi o tem premislili, ker mislim, da mestu to ni v ponos,« je dodal minister, ki se je s pomočjo

zgodovinarja Renata Podberšiča seznanil z zgodovino pokopališča in mrliške vežice ter z nekdanjo vlogo judovske skupnosti v Gorici. »Sedaj, ko zadevo poznam, bom preveril, kakšne možnosti ima ministrstvo pri tem. Če obstaja, bo ministrstvo gotovo posredovalo,« je obljubil Turk. In dodal je: »Za spomenik državnega pomena pa je potrebno, da zadosti nekaterim pogojem. Ni dovolj, da je v mestni občini, ki nima posluha za nekaj.«

Tudi načelnik novogoriškega občinskega oddelka za okolje, prostor in javno infrastrukturo Niko Jurca je včeraj znova poudaril presenečenje in razočaranje nad svetniško odločitvijo: »Takega primera verjetno še ni bilo. Nisem še zasledil, da mestni svet ne bi želel zaščititi objekta kulturne dediščine. Mislim, da storiti ni moč več nič. V istem sestavu mestni svet menda takega odloka ne sme več obravnavati. V tej sestavi najbrž tudi nima več smisla poskusiti še enkrat. Svetniki so pač izkazali tako stopnjo odnosa do kulture. Morda bodo pa naslednje sestave kaj bolj dojemljive za varovanje kulturne dediščine ...« (km)

Minister Žiga Turk in spremljevalci na pokopališču

K.M.

NOVA GORICA

Leto dni izsiljeval mladoletnika

Z grožnjami in fizičnim nasiljem »služil« denar

Približno leto dni je 19-letnik iz tolminske občine v Novi Gorici izsiljeval mladoletnika iz Sežanskega. Z grožnjami in fizičnim nasiljem ga je prisilil v to, da mu je vsak dan prinašal manjše vsote denarja. Policisti so izsiljevanju vendarle naredili konec: v četrtek popoldan so 19-letnika s kazensko ovadbo privedli pred preiskovalnega sodnika novogoriškega okrožnega sodišča. Ta ga je po zaslišanju spustil na prostost.

Policisti opozarjajo na tovrstno obliko medvrstniškega nasilja in različne oblike izsiljevanja, ki se pojavljajo med mlajšo populacijo. Nasilje nad vrstniki namreč predstavlja različne oblike namernih agresivnih ravnanj, ki jih vrstnik ali skupina vrstnikov izvaja nad otrokom oz. mladostnikom. Policisti zato pozivajo vse starše in mladostnike, če opazijo znake tovrstnega nasilja med vrstniki oziroma če gre za kakšen drug neprijeten dogodek, da to nemudoma prijavijo. (km)

NOVA GORICA - Na parkirišču

Okradla sta jo v avtomobilu

Italijanska državljanka, ki je prišla po nakupih v enega od novogoriških nakupovalnih centrov, je nič hudega sluteč postala žrtev prevarantov.

Ko se je 58-letna ženska usedla v svoje vozilo, da bi se odpeljala, je do nje pristopil neznanec in ji z gestami kazal na levo zadnjo gumo, češ da je prazna. Voznica je izstopila in si pnevmatiko, s katero ni bilo nič narobe, ogledala, nato pa se je vrnila v avtomobil. Tedaj je opazila, da je torbica, ki jo je bila odložila na sedež poleg sebe, izginila, vrata avtomobila na sopotniškovi strani pa so bila odprta. Ko je prvi znanec žensko zamotil, je namreč njegov pajdaš odprl vrata in izmaknil torbico z denarnico, dokumenti, plačilnimi karticami in mobilnim telefonom. Storilca sta takoj izginila neznano kam. Policisti, ki pozivajo k previdnosti pred neznanци, zbirajo podatke o primeru. (km)

RONKE - Tatvina v trafiki

Odnesli so le nekaj zavojev cigaret

Trafika v Ulici Garibaldi v Ronkah je bila ponovno tarča tatov. V noči s četrтка na včerašnji dan so neznanци vlomili v njene prostore skozi vhodna vrata, odnesli pa so le nekaj zavojev cigaret, saj denarja ali dragocenih predmetov niso našli. Sile javnega reda je poklicala upraviteljica trafike, ki je včeraj zjutraj opazila, da so bila vrata poškodovana in da je na policaj zmanjkalo nekaj deset zavojev cigaret. Škoda ni pretirano velika, upraviteljica pa bo morala tudi poskrbeti za popravilo vrat.

Patrolja tržiške policije si je včeraj zjutraj opravila vsa potrebna preverjanja in uvedla preiskavo, preko katere bo skušala izslediti tatu ali tatove. Sosedji tržiškim

V Doberdobo brez vode

Zaradi vzdrževalnih del na vodovodnem omrežju v Doberdobo bo v ponedeljek, 26. novembra, v nekaterih ulicah začasno prekinjena dobava pitne vode. Od 8. ure do zaključka del bodo brez vode v ulicah Vallone, Prvačina in Roma.

Zbil divjega prašiča

Na državni cesti št. 55 v Doberdobo so včeraj ponoči divji prašiči povzročili še eno nesrečo. Ščetrinarja, ki je podlegel poškodbam, je zbil 43-letni Tržačan S.C., ki se je z avtomobilom Fiat idea peljal proti Trstu. Voznik ni bil ranjen, na avtomobilu pa je nastala škoda.

Prerošstva v palači Attems

V palači Attems-Petzenstein v Gorici bo drevi ob 18. uri odprtje razstave Profetie (Prerošstva), ki jo prireja združenje Prologo.

Turizem proti krizi

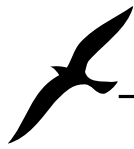
Danes ob 10.45 bo v vinoteki v Krminu posvet o turizmu kot strategiji za premoščanje krize. Posvet prireja združenje Città del vino, ki praznuje 25 let.

Chocofest v Gradišču

Danes se bo v Gradišču nadaljevala sladka prireditev Chocofest, ki jo prireja združenje Fusi&Infusi. Stojnice in tržnico starin bodo odprli ob 10. uri, do večera pa se bodo vrstile razne pobude za otroke in odrasle, od delavnic do degustacij čokolade.

Razstava o Mittelmodi

Mednarodni natečaj za mlade modne ustvarjalce Mittelmoda praznuje letos svojo 20-letnico. Ob tej priložnosti bodo drevi ob 18. uri v palači Fundacije Goriške hranilnice odprli razstavo »Mittelmoda Vent'anni di futuro«.

GORICA - Kinoateljjejev poklon viziji Karpa Godine

»To ni nagrada, a topel, neviden stik z Bratino«

Karpo Godina z nagrado na odru Kulturnega doma (levo), kader iz njemu posvečenega filma »Karpopotnik« (desno zgoraj), Aleš Doktorič z avtorjem Matjažem Ivanišinom (desno)

BUMBACA

Ko je slovenski filmski avtor Karpo Godina na odru prevzel stekleno nagrado in nato še mikrofon, se mu je glas zlomil: »Ne morem je imenovati nagrada ... Je neke vrste topel, neviden stik, ponovno, z Darkom Bratinom.« Mimo izraženih namenov organizatorjev iz vrst Kinoateljjeja je bil četrtkov večer v Kulturnem domu prepleten s spomini. Nostalgija se je mestoma prelila v ganjenost. Pozornost je bila zato še večja, besede in slike so padale na plodnejša tla. Kinoateljje je sicer izgubil tesnejši stik z mestom in del svoje publike, nikakor pa ne sposobnosti, da iz prireditve naredi dogodek. Za spomin, za dušo.

Z nostalgичnim predznakom ga je prvi zapečatil predsednik Kinoateljjeja Aleš Doktorič: »Z malo nostalgije se vračamo v Kulturni dom. Tu je bila leta 1981 na pobudo Darka Bratine prva retrospektiva slovenskega filma. Prišli smo sem, ker Kulturni dom obhaja svojo obletnico, in spomnili smo se, da ima tudi Kinoateljje obletnico. Njegov prvi nastop je bil leta 1977, pred 35 leti.« Toku spominov naj bi nato prispeval Livio Semolič, predstavnik Kulturnega doma in član prvega jedra mladih, ki so se strnili okrog Bratine in se naučili njegovih vizij. Namesto nostalgije pa je Semolič ponudil sedanjo krizo: »To je prelomnica: nekaj se je zaključilo, a ne vemo, kaj se je začelo. Hkrati ne moremo mimo dejstva, da je stanje kulture in sožitja danes neprimerljivo boljše kot v Darkovih letih. Tudi kriza nam bo morda pomagala. V teh časih potrebujemo veliko več kulture.« »A "živjo, kriza" pravi ta, ki se v času brez krize ni znal obnoviti,« je pripomnil Doktorič. Da bodo deželni finančni rezi najsiloviteje udarili po kulturi in filmu, je opozorila senatorka Tamara Blažina. Spomnila je na Bratinovo srčno kulturo in o Kinoateljju povedala, da je v filmskem svetu to, kar bi rada bila slovenska manjšina v deželi - dodana vrednost. Doktorič ji je pritrdil z ugotovitvijo, da je Kinoateljje omogočil v mestu neko ugodno klimo, zaradi katere se je filmska dejavnost razbohotila. Ko so z besedami ugasnile tudi luči, je operater sprožil projektor, na platnu pa se je odvil pravi dokumentarni biser »Karpopotnik«, paša za oči in dušo. Avtor mlajše generacije Matjaž Ivanišin ga je posvetil Karpu Godini, svojemu pedagogu na akademiji; ker pa ta ni hotel pred kamero, je Ivanišin ubral pot spominov, podob in jezikov po Vojvodini - skozi kraje, ki jih je Godina s filmsko kamero prepotoval štideset let prej.

Ko je nastopil trenutek izročitve Nagrade Darko Bratina - Poklon viziji, sta utemeljitev prebrali Bratinovi hčeri, Mila in Majda. »Izjemno delo Karpa Godine prispeva, najprej v okviru jugoslovanskih kinematografij, potem pa v slovenskem filmu, k oblikovanju kritične in človekoljubne zavesti, v kateri rase prizadevanje za svobodno in pluralno družbo,« je bilo povedano. Doktorič je dodal: »Ta nagrada nam je draga, ker je bil Kar-

po Darku Bratini posebno ljub.« Luči so spet ugasnile, filmski žarek pa je na platnu oživil Bratino, ki je v TV oddaji deželnega sedeža RAI »Appunti sul cinema sloveno« pred tridesetimi leti predstavil italijanski publiki film Karpa Godine »Rdeči Boogie«. In še zadnji časovni skok: projekcija »Rdečega Boogieja«. (ide)

GORICA - Nižješolci in dijaki prvih letnikov višjih srednjih šol

Rastejo s knjigo

Po obisku Feiglove knjižnice vsak dijak prejme v dar slovensko leposlovno delo

Študentje v Feiglovi knjižnici

Tudi v Feiglovi knjižnici v Gorici poteka slovenski nacionalni projekt »Rastem s knjigo«, ki je namenjen nižješolcem in dijakom prvega letnika višjih srednjih šol in v katerega so letos prvič vključene zamejske knjižnice. Cilj projekta je dijake spodbuditi k prebiranju kvalitetnega slovenskega izvirnega leposlovja ter k obiskovanju in samostojni uporabi knjižnice, knjižničnega gradiva in ostalih knjižničnih storitev. Pomembno je, da je obisk knjižnice za dijake zanimiv in privlačen, da odidejo navdušeni nad knjigami in nad knjižnico, predvsem pa motivirani za branje.

Projekt se vsako leto uradno začne 8. septembra, ob mednarodnem dnevu pismenosti. Do konca šolskega leta naj bi dijaki obiskali najbližjo osrednjo knjižnico, spoznali njeno gradivo, ureditev, dejavnosti in možnost iskanja gradiva s pomočjo kataloga Cobiss-Opac. Ob zaključku obiska Feiglova knjižnica podari vsem dijakom leposlovno delo. Projekt izvajata slovenska Javna agencija za knjigo ter ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport v sodelovanju s kulturnimi in izobraževalnimi organizacijami. Obiskovanje knjižnice je del izobraževalne poti vsakega študenta, saj podpira proces samostojnega učenja, usposabljanja, raziskovanja in vseživljenjskega učenja. Zato naj velja ta dopis tudi kot poziv šolam in dijakom, naj priložnost izkoristijo.

SOLKAN-PEVMA - S kajaki med valovi ponorele Soče

Podvig »drznih ali norih« vsem na ogled na spletu

Pred nedavnim je med našimi bralci veliko pozornost vzbudil članek z naslovom »Drzni ali nori«. Objavljen je bil na goriški strani, opisuje pa pravi podvig treh drznih (morda tudi nekoliko norih) kajakašev, ki so izzvali valove narasle in deročče Soče ter v manj kot desetih minutah preveslali 6-kilometrsko razdaljo od Solkana do Pevme. Eden izmed drznih kajakašev - svetovni prvak Nejc Žnidarčič - je s kamero na čeladi posnel celotni spust. Takrat nam je mojster vesla napovedal, da bo posnetek »naložil« na youtube. To je tudi storil. Desetminutni filmski zapis je sedaj na ogled vsem, ki se znajdejo v »plovbi« po internetu. Navodila so enostavna: na računalniku moramo najprej naložiti spletno stran www.youtube.com; ko se stran prikaže, v iskalnik zapišimo: Poplave Solkan-Piuma 5.11.2012. Prikazal se bo kader z začetnim prizorom iz filma. Ko bomo kliknili nanj, si bomo lahko v domačem udobju ogledali in podoživeli, kar vidi in doživi kajakaš na deročči Soči. Izjemno zanimivo! (vip)

Iz 10-minutnega video zapisa Nejca Žnidarčiča

GORICA - Rokovnik

Novi ali navidezno novi podatki

Goriški zgodovinski rokovnik 2013, z naslovom v originalu »Agenda storica di Gorizia 2013«, je doživel peto izdajo. V zadnjem petletju smo iz posameznih izdaj izvedeli veliko dogajanj, povezanih z Gorico in neposredno okolico, ki so sicer že drugod zabeležena, a jih je koristno občasno osvežiti in drugače prikazati: bolj odmaknjeno in zato bolj objektivno. Tudi na osnovi novih ali navidezno novih podatkov. Tisti »navidezno« se nanaša na vire, ki jih je dosedanja uradna zgodovina prekrivala ali sploh zmolčala.

Da ne ostane zgornja misel nerazumljiva, navajamo nekaj primerov. Kje drugje je zabeleženo, razen v zavesti in spominu - in tudi to le deloma - naše narodne skupnosti, da je med vsemi ostalimi mestnimi upravitelji od leta 1851 do leta 2012 bil tudi Karlo Rutar v vlogi Predsednika okrožnega komiteja leta 1945? Ali pa, da sodi med državne voditelje tega ozemlja od leta 1943 do leta 1947, poleg Viktorja Emanuela III., Friedricha Rainerja in Zavezniške vojaške uprave, tudi Josip Broz Tito? Rokovnik nas spomni, da se je Wilhelm Oberdank rodil v Gorici, v Ulici Kočevia, kot nezakonski sin, zato je priimek dobil po mami, medtem ko ga imajo vsi za Tržačana. Junaka je iz njega napravila šele fašistična oblast v po-vojem patriotskem čustvenem navalu, in sicer 40 let po njegovi usmrtitvi na Dunaju. Prej ga ni nihče niti omenjal.

Četrtekove predstavitve se je v konferenčni dvorani hotela Entourage v Gorici udeležilo več kot sto petdeset ljudi. V dveh krogih so jih v zaporedju nagovorili pisci različnih poglavij: nekaj je takih, ki sodelujejo že od prve izdaje, drugi so novi. Gre za goriške občane, izklju-

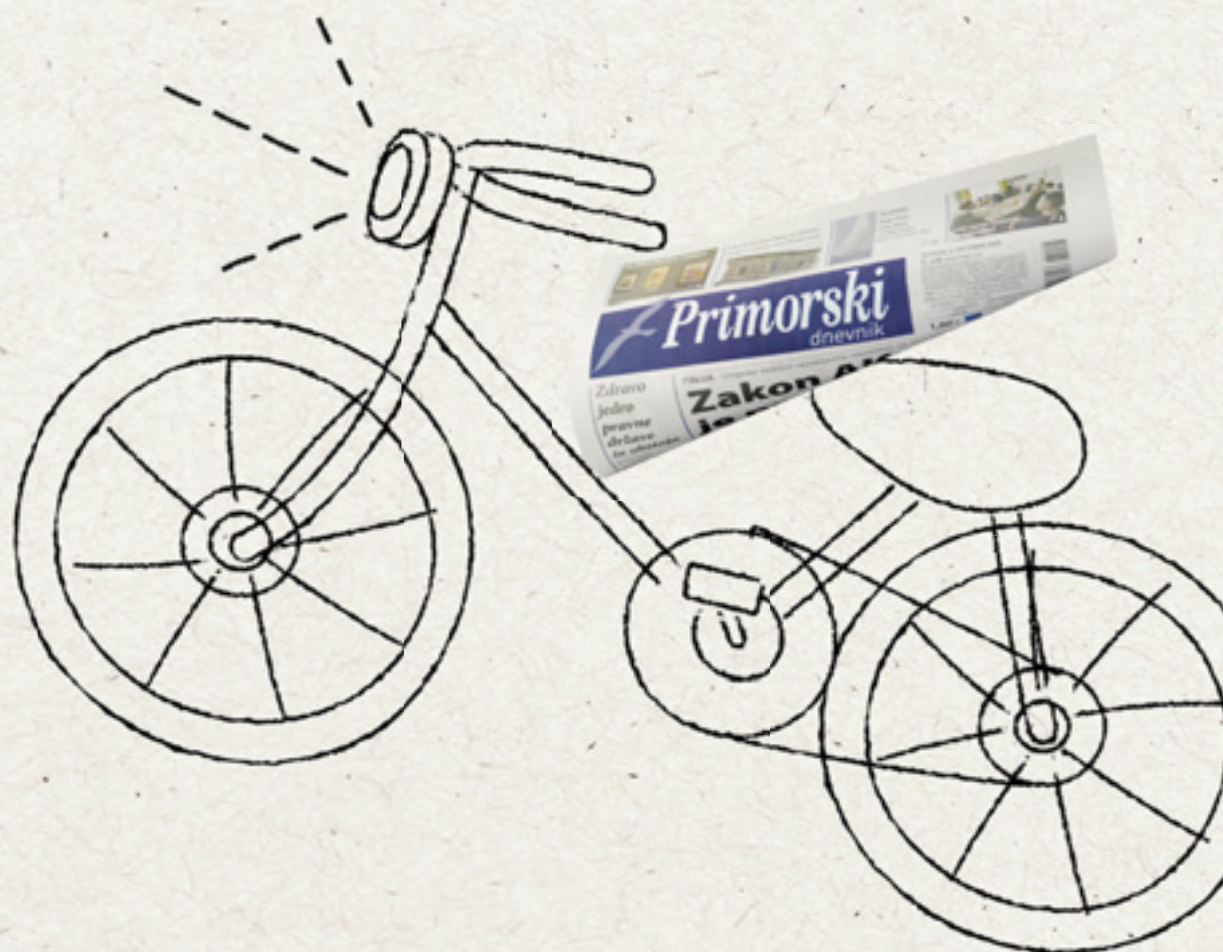
Sooblikovalci rokovnika

BUMBACA

čno moške, ki se že desetletja zanimajo in raziskujejo razne vidike mestne zgodovine: judovstvo, prvo svetovno vojno, cerkvena dogajanja, cesarsko obdobje, razmejitve po drugi svetovni vojni itd. Letošnji avtorji so Claudio Bulfoni, Riccardo Ceccovini, Tullio Chiussi in Stelio Raida. Letos je dodatno spregovoril kot publicist svoje homilije msgr. Dino De Antoni, do nedavnega goriški nadškof. Z vsemi se je pogovarjal in jih usklajeval Francesco Pira, redni profesor sociologije na Videmski univerzi, kjer poučuje komunikacijo kompleksnih organizacijskih struktur.

Med poglavji o zgodovini, mestnih posebnosti, osebnosti, arheologiji in statistiki najdemo več drobcev ali daljših odstavkov, ki se nanašajo na slovensko narodno skupnost. V okviru miselnih pripravn na obletnico Tolminskega punta prihodnje leto so objavili strnjena opisa tednjega dogajanja. V poglavju »Izgubljena identiteta« je seznam 1400 poitalijančenih slovenskih priimkov, kar bo dalo misliti marsikateremu someščanu, kje so njegove korenine. V nekem drugem seznamu najdemo več kot 250 besed slovenskega in nemškega izvora, ki se uporabljajo v italijanskem ljudskem jezikovnem izročilu; seveda vse manj, saj italijanska mladina govori sedaj celo italijanščino brez narečnih primesi iz Veneta, Furlanije, Laškega ali Istre, angleščino pa obvladuje le na šolski ravni. Tako piše v Rokovniku. Še en drobec: pred pol drugim stoletjem je na Soči hkrati utonilo 52 oseb! Tega ne vemo niti tisti, ki se po njej pogosto podimo s kajaki in gumenjaki.

Kje je novi rokovnik brezplačno na razpolago? Čim prej morate v trafiko v Crispijevi ulici, kjer jo dobite ali naročite z vpisom v pripravljene pole. (ar)

Končno luč v temi. Naš raznašalec z vašim dnevnikom.

Cenjeni bralci, vabimo vas, da se tudi letos naročite na Primorski dnevnik: naši raznašalci vam ga bodo vsako jutro dostavljali na dom. Nekomercialna sporočila in čestitke boste v Primorskem dnevniku lahko objavljali brezplačno. Letošnja novost pa ni zanemarljiva: vsem celoletnim naročnikom tiskane izdaje bo omogočen **dostop do spletne izdaje dnevnika brez dodatnih stroškov**.

Naročnina za leto 2013 znaša **220,00 evrov** in jo je treba poravnati najkasneje do **31. januarja 2013**.

Vsak izvod časopisa vas bo torej stal le **0,73 evra!**

Bralce, ki se še niso naročili in vse zainteresirane vabimo, da se naročijo čimprej: PRIMORSKI DNEVNIK jim bomo namreč začeli dostavljati takoj, tako, da ga bodo do konca leta 2012 **vsako jutro prejemali na dom brezplačno!**

Vsi novi naročniki bodo v dar prejeli knjigo **Spomini na leto 1945**.

Primorski dnevnik je naš. Podprimo ga.

NAROČNIŠKA
NOVOST ZA
LETO 2013

TISKANA +
SPLETNA IZDAJA
za ceno prve!

INFORMACIJE:
Trst: 040 7786300
Gorica: 0481 356320
www.primorski.eu

 Primorski
dnevnik

Dnevnik Slovencev v Italiji

 Zadruga

VREMENSKA SLIKA

Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7 in 13 uri.

Nad Sredozemljem se nahaja greben visokega zračnega pritiska, ki zajema tudi našo deželo. Danes bodo nad naše kraje dotekali vlažni tokovi v visokih slojih atmosfere, jurti pa ob prizemlju, od ponedeljka pa južni vlažni tokovi v vseh slojih atmosfere.

Nad Sredozemljem in srednjo Evropo se zadržuje šibko območje visokega zračnega tlaka. S šibkimi zahodnimi vetrovi bo v nižjih zračnih plasteh pritekal k nam dokaj vlažen zrak.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 7.17 in zatone ob 16.26
Dolžina dneva 9.09

LUNINE MENE
Luna vzide ob 14.10 in zatone ob 3.07

PLIMOVANJE
Danes: ob 1.13 najnižje -26 cm, ob 7.35 najvišje 49 cm, ob 14.18 najnižje -50 cm, ob 20.25 najvišje 24 cm.
Jutri: ob 1.47 najnižje -23 cm, ob 8.02 najvišje 50 cm, ob 14.49 najnižje -56 cm, ob 21.01 najvišje 26 cm.

BIOPROGNOZA
Vremenski vpliv bo obremenjen, občutljivi ljudje bodo imeli z vremenom povezane težave, okrepljeni bodo tudi nekateri bolezenski znaki. Ponoči bo vremenska obremenitev oslabela. Priporočamo večjo previdnost.

MORJE
Morje je rahlo razgibano, temperatura morja 16,6 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C			
500 m	 7	2000 m	 0
1000 m	 5	2500 m	 -1
1500 m	 2	2864 m	 -3

UV INDEKS
UV indeks bo sredi dneva ob jasnem vremenu 1,5.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

NAPOVED ZA DANES

Povsod bo spremenljivo vreme, v nižinah bo ponoči oblačno z možnimi meglicami.

Danes bo v višjih legah pretežno jasno, po nižinah pa se bo večji del dneva zadrževala megla ali nizka oblačnost, ki se bo lahko deloma trgala. Najnižje jutranje temperature bodo od 0 do 6, na Primorskem okoli 8, najvišje dnevne od 7 do 11, na Primorskem okoli 14 stopinj C.

NAPOVED ZA JUTRI

Od obalnega pasu do predalpskega sveta bo spremenljivo oblačno, s povečano oblačnostjo na vzhodu, kjer bodo možne posamezne plohe.

Jutri bo na vzhodu sončno, drugod zmerno do pretežno oblačno. Ponekod bo pihal jugozahodni veter.

BLIŽNJI VZHOD - Izraelski vojaki ubili Palestinca

Prvi smrtonosni incident po prekinitvi ognja v Gazi

Palestinski deček na kupu razvalin v Gazi

ANSA

GAZA - Izraelski vojaki so včeraj na obsejnim območju na jugu Gaze ubili Palestinca, ranili pa najmanj sedem, so sporočili palestinski viri. To je prvi smrtonosni incident na območju Gaze od začetka veljave izraelsko-palestinske prekinitve ognja v sredo zvečer. Izraelska stran incidenta ni potrdila. Tiskovni predstavnik izraelske vojske je dejal le, da je prišlo do "motenj" na palestinski strani meje območja Gaze, zaradi česar so izraelski vojaki izstrelili opozorilne strele, poroča francoska tiskovna agencija AFP.

Tiskovni predstavnik ministrstva za zdravje Hamasovih oblasti na območju Gaze je sporočil, da so vojaki streljali na skupino kmetov, ki so hoteli priti do svojih kmetij ob močno varovani meji z Izraelom, poroča nemška tiskovna agencija dpa.

Zaostritev konflikta med Izraelci in Palestinci skrbi Rusijo, ki je zato v vzhodno Sredozemlje napotila svoje vojaške ladje, ki bi pomagale pri morebitni evakuaciji ruskih državljanov v Gazi. Poleg križarke Moskva je Rusija proti vzhodni obali Sredozemlja napotila tudi več izkrcevalnih in patrolnih ladij, so včeraj sporočili iz ruske vojne mornarice.

Skupno naj bi Rusija odposlala šest ladij, po navedbah ruskega zunanjega ministrstva pa bodo ladje morda pristale v sirskega pristanišču Tartus, ki

je edina ruska pomorska baza na Sredozemlju. Nato pa naj bi se ladje pridružile misiji v okviru boja proti piratstvu ob obalah Somalije. "V primeru zaostrovanja konflikta območja na območju Gaze živeče ruske državljane prepeljati na varno," je dejal predstavnik mornarice. Rusija se sicer zavzema za politično rešitev konflikta na Bližnjem vzhodu. Po navedbah ruskega zunanjega ministrstva pa se trenutno v Gazi nahaja okoli sto ruskih turistov in podjetnikov.

Po osmih dneh izraelske operacije na območju Gaze, v kateri je bilo ubitih 163 Palestincev in šest Izraelcev, ranjenih pa tisoč Palestincev, je prekinitev ognja med Izraelom in palestinskim gibanjem Hamas začela veljati v sredo zvečer. V skladu s prekinitvijo je moral Izrael ustaviti vse vojaške aktivnosti in ciljne usmrtitve na območju Gaze, Hamas pa raketiranje Izraela in napade ob meji.

Anketa v včerajšnji izdaji izraelskega časnika Magaar Mohot je medtem pokazala, da kar 49 odstotkov Izraelcev meni, da bi moral Izrael operacijo nadaljevati, 31 odstotkov pa jih podpira prekinitev ognja. 29 odstotkov vprašanih je celo menilo, da bi morala izraelska vojska začeti kopensko ofenzivo na območje Gaze. V anketi so sodelovali 503 ljudje, poroča ameriška tiskovna agencija AP. (STA)

EGIPT - Ob protestih zaradi kopičenja pooblastil

Mursi zagotavlja, da hoče svobodo in demokracijo

KAIRO - Egiptovski predsednik Mohamed Mursi, ki si je v četrtek podelil široka pooblastila, je včeraj svojim privrzcem sporočil, da je Egipt na poti v svobodo in demokracijo. "Politična, socialna in gospodarska stabilnost je to, kar hočem, in to, za kar delam," je sporočil zbranim podpornikom pred predsedniško palačo v Kairu.

"Nihče nas ne more ustaviti na poti naprej. Izvršujem svoje dolžnosti, da bi ustregel bogu in narodu, odločitve pa sprejemam po posvetovanju z vsemi," je pred tisoči privrzcem dejal Mursi.

Na osrednjem kairskem trgu Tahrir pa so se zbrali Mursijevi nasprotniki, ki so protestirali proti njegovi samovolji. Protesti liberalnih in sekularnih organizacij so potekali tudi v drugih egiptovskih mestih, med drugim v Aleksandriji, Suezu, Port Saidu in Ismailiji.

Med najhujšimi protesti, odkar je Mursi prišel na oblast, so se nasprotniki predsednika spoprijeli z njegovimi podporniki in zažgali več uradov Muslimanske bratovščine. Po vsej državi, ki postaja vse bolj razdeljena, je bilo v nasilju poškodovanih okoli 100 ljudi, poroča ameriška tiskovna agencija AP.

MOHAMED MURSI

ANSA

Mursi je v četrtek razglasil spremembe ustave, s katerimi si je podelil široka pooblastila, ki se bodo iztekla predvidoma sredi februarja, ko naj bi bila sprejeta nova ustava.

Nasprotniki mu očitajo, da je s tem postal diktator s še večjo močjo kot nekdanji avtoritarni predsednik Hosni Mubarak, ki je bil odstavljen po ljudski vstaji v začetku lanskega leta.

Evropska unija je včeraj Mursija pozvala, naj spoštuje demokratični proces v Egiptu. Zelo pomembno je, da se demokratični proces izjava skladno z zavezami egiptovskih oblasti o spoštovanju delitve oblasti, neodvisnosti pravosodja, zaščiti temeljnih svobod in organizaciji demokratičnih parlamentarnih volitev, je poudarila visoka zunanjepolitična predstavnik EU Catherine Ashton.

Poročevalec parlamentarne skupščine Sveta Evrope o političnih tranziciji v Egiptu Jean-Charles Gardetto je izrazil zaskrbljenost nad Mursijevimi ukrepi. "S tem dekretom si je Mursi podelil široka pooblastila. Zelo pozitivna vloga, ki jo je odigral pri dogovoru o prekinitvi ognja v Gazi, ne more služiti kot izgovor za spodkopavanje demokracije, pravne države in neodvisnosti sodstva," je poudaril.

Odzvale so se tudi ZDA, ki so sporočile, da Mursijevi ukrepi "vzbujajo skrb". "Ena od težav revolucije je bila, da oblast ne bi bila preveč skoncentrirana v rokah ene osebe ali institucije," je poudarila tiskovna predstavnik State Departmenta Victoria Nuland. Dodala je, da bi trenutno ustavno praznino v Egiptu lahko rešili zgolj s sprejetjem ustave, ki bo omogočala nadzor, spoštovanje pravic posameznikov in pravno državo. (STA)

V verižnem trčenju v ZDA udeleženih več kot 140 vozil

AUSTIN - V verižnem trčenju najmanj 140 vozil na avtocesti v ameriški državi Teksas sta mrli dve osebi, več kot 80 je bilo ranjenih. Nesreča se je zgodila v četrtek ob jutranji konici, ko je bila na območju gosta megla. Reševalci so iskali preživele izpod razbitin v kilometre dolgi koloni zveržene pločevine. Predstavnik policije Rod Carroll je razmere označil za katastrofalne. "Avtomobili so eden na drugem," je dejal v četrtek zvečer po poročanju ameriške tiskovne agencije AP. Nesreča se je zgodila na avtocesti 10 km od 128 kilometrov vzhodno od Houstona. Po njegovih besedah so 80 do 90 ljudi odpeljali v bolnišnice, od katerih jih je med deset in 12 v kritičnem stanju. V verižnem trčenju je bilo po njegovih besedah udeleženih med 140 in 150 avtomobilov in tovrstnikov. (STA)